

Direktor Gregor Klančnik:

SKLADNOST DELITVENIH ODNOSOV - POGOJ NAPREDKA

Naša železarna je v enajstih mesecih letos dosegla 40 odst. več skupne in 32 odst. več blagovne proizvodnje ter 23 odst. več realizacije kot v istem obdobju lani. Na prvi pogled rezultati izgledajo dobri; če malo globlje pogledamo, pa pridemo do zaključka, da z doseženim ne smemo biti zadovoljni.

Že iz različnega procenta povečanja v posameznih kategorijah proizvodnega prikaza se vidi, da smo v kvalitetnem usmerjanju namesto da bi napredovali, celo nazadovali. To še bolj jasno pokaže padec povprečne cene naših prodanih izdelkov od lanskih 415 din na letošnjih 383 din na kilogram. Že nekaj let stagniramo pri proizvodnji najbolj tipičnih reprezentantov orodnih jekel, ki morajo predvsem biti sestavina programa tovarn plemenitega jekla, kot so brzorezna jekla, jekla za toplo in hladno predelavo, nerjaveča in druga jekla. Naenkrat smo v letošnjem letu zabeležili nezaželen skok pri izdelavi navadnih kvalitet, ki se v bodoče v naših izdelkih sploh ne bi smeli pojavljati. V tem tudi leži vzrok padca povprečne prodajne cene in relativno počasnega dviganja realizacije na enega zaposlenega mesečno. Vrsta je vzrokov za tako gibanje proizvodnje v letošnjem letu. So objektivnega in subjektivnega značaja. Pri tem predvsem ne bi smeli mimo notranjih odnosov pri delitvi osebnih dohodkov, ki so lahko taki, da podjetje vlečejo v smer napredka, lahko pa so tudi osnovna zavora stabilizacije delovne organizacije.

Sistem oblikovanja in delitve osebnega dohodka v naši železarni gotovo ni med slabimi. Zajema vzpodbudne elemente k večji proizvodnji, večji produktivnosti in boljši gospodarnosti v vseh kategorijah delavstva, priznati pa moramo, da se za ne-

katere bolj kot za druge, akontacija, od katere zavisijo celotni mesečni prejemki, ugotavlja v skladu z osebno izvršenim delovnim dosežkom. Prednjačijo dela oziroma delovna mesta, za katera je vnaprej odrejen cenik del, zaostajajo pa delovna mesta, ki so točkovno vrednotena, a se vrednost točke ugotavlja v zavisnosti od mesečne ali kumulativne produktivnosti dela, izražene z doseženo realizacijo na zaposlenega cele delovne skupnosti. S tem sistemom so nekateri bolj, drugi manj neposredno zainteresirani na lastnem delovnem uspehu; najbolj je objektiviziran osebni dohodek neposrednim proizvajalcem, manj pa že umsko — strokovno vodstvenemu,

predvsem pa administrativnemu sestavu naše delovne skupnosti.

Nekajletna praksa našega sistema oblikovanja in ugotavljanja osebnega dohodka je dalje odkrila, da se nove naložbe, ki prinašajo boljšo tehnologijo in večjo produktivnost, odražajo v povečanih osebnih dohodkih v glavnem le tistemu delu naših sodelavcev, katerim se vrednost točke ugotavlja po mesečni povprečni realizaciji. Delavski svet je zato na svojem zasedanju ob sprejemanju sedemletnega plana razvoja železarne sprejel sklep:

- da mora razširiti obračun po cenikih del in spremeniti odnos tako, da bi delavci, vključeni v to vzpodbudno ugotavljanje osebnih dohodkov, zajeli vsaj 70 odst. od celotne delovne skupnosti;
- da je notranje izvršiti uskladitev cenikov del ter v vseh obratih na enaka dela predpisati enako vrednost — ceno dela;

(Nadaljevanje na 6. strani)

Iz poslovanja organov upravljanja

Delavskemu svetu podjetja je bil na zasedanju 18. novembra 1964 predložen v razpravo predlog plana proizvodnje in prodaje za naslednje leto, predlog uvedbe dela prostih dnevov, v katerih naj bodo agregati v metalurških obratih v sistemu neprekinjenega dela izven obratovanja, kriterij o načinu dajanja priznanj jubilarantom dela in predlog dopolnitev pravilnika o delitvi osebnih dohodkov.

Material je bil članom delavskega sveta predhodno dostavljen z namenom, da bi se o posameznih predlogih lahko še pred zasedanjem posvetovali s sodelavci v obratih in oddelkih. Daljša in živahnija razprava na zasedanju je bila o predlogu plana proizvodnje in prodaje za naslednje leto, o kriterijih in načinu proglašanja jubilarantov dela in o predlogu dopolnitve pravilnika o delitvi osebnih dohodkov, kar je zaradi važnosti tematike in zainteresiranosti vseh zaposlenih povsem razumljivo. Delavski svet je po razpravi, v kateri so se razčistila nekatera sporna vprašanja in osvojile dodatno predložene dopolnitve in spremembe, odločil:

- da se sprejme predloženi plan proizvodnje in prodaje za naslednje leto,
- da se dopolnijo sedanji predpisi o proglašanju jubilarantov dela z določilom, da se tako letošnje leto kakor tudi naslednja leta proglašajo jubilaranti dela. Za jubilarante dela bodo proglašeni sodelavci, ki bodo imeli 10, 20 ali 30 let skupne delovne dobe v železarni.

Pravico do proglasitve za jubilaranta dela pridobijo:

- sodelavci, ki so v železarni zaposleni nepretrgano že 10 let. Tej skupini se v skupno delovno dobo šteje samo čas od zadnje nepretrgane zaposlitve v naši železarni.

V izjemnih primerih se v skupno delovno dobo štejejo tudi zaposlitve s prekinitvami, ki so nastale:

- a) zaradi odhoda v JLA na odsluženje kadrovskega roka pod pogojem, da se je prizadeji v zakonom določenem rokom po odsluženju kadrovskega roka ponovno zaposlil v železarni;
- b) zaradi začasnih invalidskih upokožitev v primeru, da je bil prizadet v železarni invalidsko upokojen in se je kasneje po odločitvi zdravniške komisije ponovno zaposlil v železarni;
- c) čas, ko je sodelavec zaradi izvolitve in odhoda na opravljanje voljene funkcije v družbeno političnih organizacijah, organih upravljanja in organih državne oblasti prekinil delovno razmerje pod pogojem, da je bil odsoten samo eno mandatno dobo, ki ne more biti daljša od štirih let in da se je po razrešitvi ponovno takoj zaposlil v železarni;
- d) zaradi odhoda na redni študij pod pogojem, da je bil pred odhodom na študij zaposlen v železarni in da se je po končanem študiju ponovno takoj zaposlil v železarni;
- e) jubilarantom za 20-letno delovno dobo se v skupno zaposlitve štejejo tudi prekinjene zaposlitve v naši železarni pred letom 1941, če so bile posledice prisiljenih razlogov in ne po krivdi zaposlenih. V delovno dobo se jim šteje tudi čas, prebit v NOV, zaporu ali internaciji v času druge svetovne vojne pod pogojem, da je bil prizadet pred odhodom v NOV, zaporu ali internacijo zaposlen v železarni, da ima to delovno dobo priznано od posebne komisije za priznavanje delovne dobe in da se je takoj po demobilizaciji (Nadaljevanje na str. 8)

IZ VSEBINE:

Vse o starem železu — Aprila bomo volili — Vse nagrade v Prevalje — Več energije za višjo proizvodnjo — Zakaj še sploh imamo sindikat — ZMS je idejni oblikovalec mladine — Rekonstrukcija plinskih generatorjev — Investicijska naložba v kadre — Gasilska preventiva

Gibanje osebnih dohodkov za OKTOBER 1964

OBRAC. ENOTA	Povpr. število zaposl.	Število opravljenj. ur	Od tega nadur	Izplačani OD	O D p o e l e m e n t i h			P o v p r e č n i O D			
					po ceniku in enotah	OD po usp. EE	dodatki	september 1964	september 1963	januar — 1964	sept. 1963
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Topilnica	248	42.114	91	15,054.280	11,035.023	2,824.327	1,194.930	60.703	46.482	55.619	43.881
Livarna	483	97.339	2.489	27,275.080	19,290.655	5,716.215	2,268.210	56.470	44.074	50.729	41.768
Valjarna	314	63.081	1.693	17,649.500	13,065.351	3,130.014	1,454.135	56.209	45.458	52.190	41.121
Kovačnica	248	49.695	636	14,605.040	10,601.246	2,824.850	1,178.944	58.891	45.265	54.918	41.349
Termič. obdel.	58	11.731	56	3,111.700	2,304.911	521.239	285.550	53.650	40.811	49.823	40.666
Mehan. obdel.	595	125.756	5.305	31,204.250	23,663.819	4,858.017	2,682.414	52.444	43.270	48.000	39.173
Vzmetarna	57	12.213	281	3,005.900	2,440.766	300.603	264.531	52.735	44.404	49.483	39.164
Jeklovlek	33	5.838	7	1,333.273	1,015.250	200.000	118.023	43.009	—	45.448	—
Energ. obrat	102	20.686	1.084	5,339.400	4,012.795	851.114	475.491	53.933	43.451	50.216	43.164
Stroj. rem.	170	36.366	1.661	9,942.400	7,633.933	1,504.437	804.030	58.485	46.056	54.079	43.083
Elek. rem.	99	20.614	466	5,614.040	3,924.289	1,212.493	477.258	46.707	45.481	53.499	43.390
Gradb. rem.	71	14.161	195	3,626.110	2,830.390	495.054	300.666	51.072	40.245	46.843	38.586
Promet	101	21.780	1.217	5,639.700	4,571.227	510.747	557.726	55.839	44.453	50.805	38.220
OTKR	198	40.452	1.063	10,642.890	7,731.161	1,994.757	916.972	53.752	45.251	50.223	43.058
Uprava	374	77.789	1.733	18,904.300	13,859.098	3,465.331	1,579.871	50.546	42.897	50.066	41.155
PODJETJE	3.151	639.615	17.977	172,947.863	127,979.914	30,409.198	14,558.751	55.096	44.253	51.011	41.174

Nismo vsega sami krivi Ali poznamo našo osnovno surovino

Vse o starem železu

Zadnje čase se opaža, da delo pri organizaciji ZMS stagnira. Na ta račun je bilo slišati razne kritike drugih družbeno političnih organizacij, vodilnega osebja in starejših sodelavcev.

Da bi nam družbeno politični delavci in vodilno osebje dali napotke in predloge za uspešnejše nadaljnje delo, smo jih povabili na letno konferenco ZMS aktiva TPO železarnaravne, ki je bila 20. oktobra 1964. Žal smo bili zelo razočarani. Od enajst povabljenih se je konference udeležil samo obratovodja valjarne inž. Ferdo Vizjak. Tu ni bilo predsednika sindikalne podružnice valjarne in kovačnice, sekretarja osn. org. ZK, predsednika ODS, ki se je menda celo izrazil: »Kaj jim imam jaz govoriti!« predsednika SOE ter mojstrov. Vsaj naloga sekretarjev osn. org. ZK bi bila, da bi se konference udeležili, ali pa vsaj nekdo drug. Mnenja smo bili oz. smo, da bi morala ravno osn. org. ZK skrbeti za delo mladinske organizacije, če ne dela, kot bi bilo treba. Dobro vemo, da ravno iz organizacije ZMS črpajo svoje člane.

Morda je eden vzrokov za neuspešno delo ZMS tudi to, ker nima svojega kotička, kjer bi se lahko sestajala, hranila svoje lovorike, pokale, diplome in priznanja, katerih nima malo. Tako je vse to shranjeno pri posameznikih na delovnem mestu, doma, marsikateri pokal pa je že postal last posameznikov.

Upamo in pričakujemo, da bodo odgovorni forumi v železarni dali vse od sebe, da bodo tudi za mladino poiskali kotiček, saj smo vendar mi mladi tudi del kolektiva in družbe.

Sekretariat ZMS aktiva TPO

Neki turist je v muzeju ogledoval moški kip brez nog in rok.

— Kako pa se imenuje ta kip?

— Zmagovalec.

— Vraga! Rad bi videl, kakšen je premaganec!

V prvi številki našega lista smo bralcem obljubili, da bomo priobčili obširnejši opis problema starega železa.

Mnogokrat slišimo pripombe na raznih konferencah, da je staro železo slabo, da nimamo pravega vložka itd.

Da bi razčistili osnovne pojme o starem železu in odpravili nepravilno izražanje ter mnoge nesporazume, bomo najprej opisali sedaj veljavne pogoje za tri glavne grupe starega železa, ki se nabavlja v SFRJ ali pa se uvaža iz Evrope, Afrike ali Amerike.

GRUPA A

V tej grupi imamo navadno staro železo. V SFRJ je po sedaj veljavnih predpisih šest vrst tega železa.

I. vrsta

Jekleni odpadki kot lokomotivno in vagonsko železo, manjše delaborirane granate, zunanji vzvodi, lokomotivski čepi, vlečni vzvodi, lokomotivske in vagonске osi, železniške in tramvajске tračnice, odpadki debele pločevine, jekleni pragovi, odpadki od vijakov in matic, težki kovaški odpadki, različni podkovski material, podložne ploščice, spojnice, ladijske verige (dolžina ni določena), komadi brez votlin, vse debeline nad 6 mm, vendar največja dimenzija posameznega komada $1,1 \times 0,5 \times 0,5$. Na enem samem vagonu je lahko zbirka vsega zgoraj opisanega materiala.

Kemična analiza za vse opisane predmete ni garantirana in se med opisanim materialom nahaja tudi legirano jeklo s Cr, Mo, Ni (to so razne osi strojev, zobniki, težki strojni elementi itd.) razen tega pa tudi jekla s P in S (vijaki, maticice in slično iz avtomatskega jekla AP₂ in AS₂), ki so še posebno nezaželjena.

Zato se mora posebno paziti, za katere kvalitete jekel predpišemo vložek te vrste.

II. vrsta

Ta vsebuje železne odpadke, debele od 3 mm navzgor z največjo velikostjo posameznega kosa $1,1 \times 0,5 \times 0,5$ m, dalje žične vrvi in betonsko železo. Vrvi ali betonsko železo morajo biti v kolutih s premerom 60 cm. Tudi ta vrsta nima garantirane kemijske analize in se med odpadki pojavljajo jekla, legirana s Cr, Ni, Mo, v manjši meri tudi z drugimi elementi.

Zato moramo paziti, da se ta vrsta predpisuje za vložek, ki zahtevani kvaliteti odgovarja.

III. vrsta

Sestavljajo jo paketi velikosti $1,1 \times 0,5 \times 0,5$ m, v katerih je pločevina, vendar ne sme biti v njih ostružkov. V paketih ne sme biti pocinkanega, pocinjenega ali emajliranega materiala. Sicer pa ti paketi nimajo garantirane analize glede vsebnosti Si, Cr, Ni in drugih elementov. Pri predpisovanju vložka moramo biti previdni, ker jih lahko uporabljamo le za nekatera konstrukcijska jekla z ozirom na možno vsebnost prej opisanih legiranih elementov.

IV. vrsta

Sem spada mešano staro železo, debelo nad 3 mm, nedoločene oblike in dolžine in železo, ročno vezano v pakete. (Pazi, velikost posameznih komadov ni določena!) Kemična analiza ni garantirana in vsebuje to železo mnogokrat Ni, Cr, Mo in druge elemente.

Te vrste pri nas nismo veliko nabavljali.

V. vrsta

Mešano staro železo, debelo do 3 mm, nedoločene dolžine (drobna pločevina od štanca nja do 3 mm, nepovezana žica, jeklene vrvi, kante, sodi, avtomobilске karoserije in podobno). Kemična analiza te vrste ni garantirana. Tudi te vrste v naši železarni nismo dosti kupovali.

VI. vrsta

Železni ostružki. Analiza ni garantirana. Te vrste naša železarna ne kupuje, pač pa le prodaja, ker proizvedemo mnogo ostružkov.

GRUPA B

V to grupo spadajo odpadki vseh legiranih jekel.

Ta grupa ima toliko vrst, kolikor vrst legiranih jekel proizvajamo v naši železarni. Zato je **sortiranje** odpadkov v naši kovačnici, valjarni in mehanični ne samo važno in potrebno, temveč tudi **strogo obvezno**.

V SFRJ kupujemo razne srednje in visokolegirane odpadke jekel, ki jih v naših pečeh topimo in s tem pridobimo dragocene elemente v precejšnji meri nazaj v novo izgotovljeno jeklo.

Seveda mora biti sistem predpisovanja legiranega vložka za posamezne šarže zasnovan na odgovarjajočih tehnoloških predpisih.

(Nadaljevanje na str. 10)

Aprila bomo volili

Zagotoviti najširšo javnost, sistematičnost, demokratičnost, razviti metode evidentiranja vseh kandidacijskih predlogov — to so načela, ki nas morajo voditi ves čas priprav na volitve, ki bodo v aprilu prihodnjega leta.

Prič bomo uradno uresničili ustavno načelo o rotaciji. Bodimo pri tem dosledni, brez sentimentalnih občutkov, odprtih oči, in zavestno odločni. Dokažimo, da smo ustavno načelo o rotaciji razumno sprejeli kot potrebno, podprimo ga in ga dosledno izvedimo.

Za zagotovitev demokratičnosti pri kandidiranju in volitvah so bile pri SZDL imenovane volilne komisije kot telesa, ki bodo široko odprta navzven — k javnosti, poslušna do predlogov občanov na zborih volivcev, konferencah, občinskih zborih in sploh do vseh predlogov kandidacijske narave. Telo bo delovalo ves čas političnih in kadrovskih priprav na volitve in po svoje prispevalo k demokratizaciji našega volilnega sistema.

Kaj želimo?

Predvsem tak postopek pri izbiri kandidatov za vsa odborniška in poslanska mesta — nekaterim mandat poteče že prihodnje leto — ki bo upošteval tak sestav predstavniških teles, kot je bil doslej — vendar le, če je struktura doslej odgovarjala. Zadostiti strukturi (izobrazbeni, poklicni, starostni, po spolu) za vsako ceno, bi gotovo bilo v nasprotju z načeli, ki jih želimo uresničiti.

Pri vsem pa je struktura vendarle zelo pomembna.

Izbira kandidatov je v vsem volivnem postopku brez dvoma tisto dejanje, ki daje volitvam v celoti bolj ali manj uspešno demokratično obeležje.

Kakšna naj bosta bodoči odbornik in poslanec?

To je vprašanje, ki si ga resno in z veliko mero odgovornosti postavljamo. Od tega, kdo bo v skupščinskih telesih, zavisi uspešno ali neuspešno delo le-teh, napredek v komuni, republiki in v celotni družbi. Pri izbiri kandidatov pazimo na njihove osebne lastnosti. Le dober, pošten, moralen in družbeno politično razgledan občan bo lahko zastopal nas, komuno, republiko in vso družbo.

V delovnih organizacijah bo sindikat prav gotovo tisti, ki bo najbolj aktiven uresničevalec delovnih načel za kandidacijske priprave na volitve.

Pri izbiri kandidatov za odborniške in poslanske mandate bomo torej pazili na osebne lastnosti, idejno prepričanost in družbeno politično razgledanost.

Le dobro politično in kadrovsko pripravljene volitve nas bodo opravičevale pred morebitnim očitkom na račun demokratičnosti. Demagogom, ki bi priprave na volitve morebiti izkoristili v svoj prid, bomo le na demokratičen način dokazali, da je njihovo veselje le prehodno.

M. S.

VSE NAGRADE V PREVALJE

Do roka je prišlo na uredništvo našega lista 62 fotografij osmih avtorjev. Nagrade prejmejo:

1. Zdravko Vezjak, Prevalje, za fotografijo »Vertikala ob novem pokopališču«.
2. Vaclav Broman, Prevalje, za fotografijo »Zimski dan«.
3. Foto krožek osnovne šole Prevalje, za fotografijo »Moja prva hruška«.

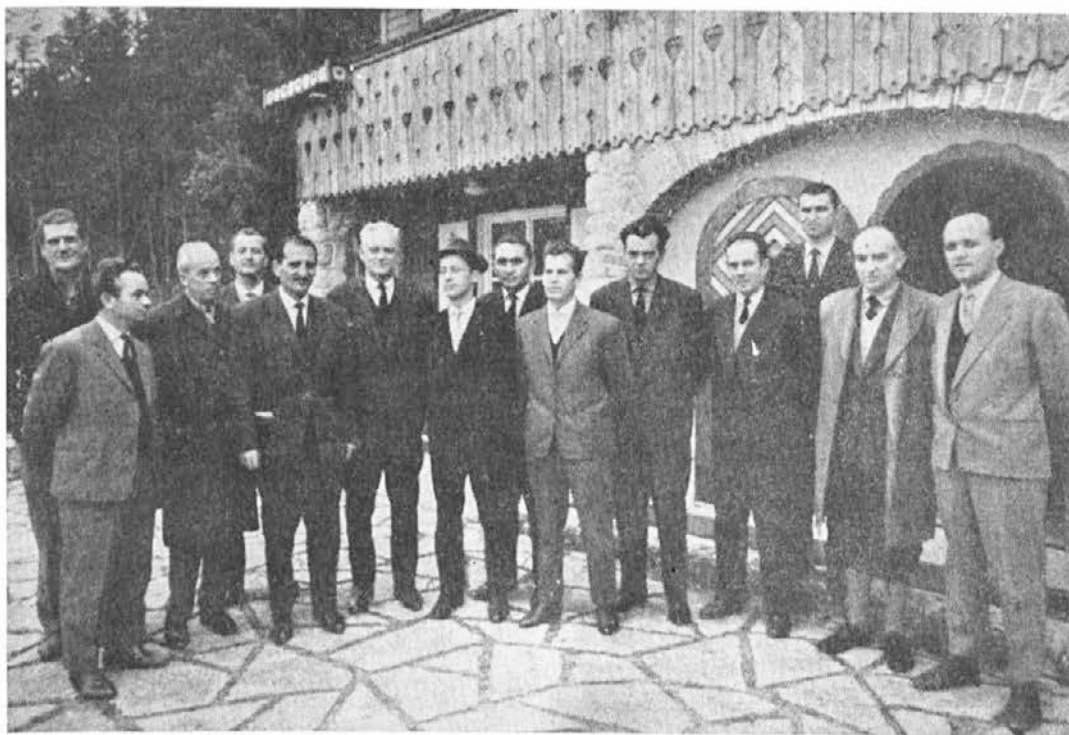
Uredništvo bo odkupilo naslednja nenagrajena dela:

Prof. Stanka Kotnika, Pri vodi, Na Goro, Čuvaj; Zdravka Vezjaka, Tudi jaz bom; Foto krožka osnovne šole Prevalje, Daljnogledi, Herberta Gigerla, Vsak začetek je težak; Ivana Večeka, Na paši; Vaclava Bromana, Oranica, Slikar, Pariški klošarji, Nova cesta, Zimske sence, Eden redkih, Tihožitje, Montmartre.

Nagrajene fotografije bomo objavili v 1. — 3. številki Koroškega fužinarja, odkupljene pa po potrebi.

Ravenski foto klub se našega natečaja ni udeležil.

Uredniški odbor

Komisija za energetiko

Več energije za višjo proizvodnjo

KONFERENCA KOMISIJE ZA ENERGETIKO PRI UJŽ NA RAVNAH

Zaradi reševanja problematike in vsklajevanja dela energetike jugoslovanskih železarn se sestaja redno dvakrat letno komisija za energetiko. Konference so vedno v eni od železarn, da se tako člani komisije spoznajo z energetskimi situacijami vseh železarn, z njihovo problematiko in uspehi. Na ta način se prenašajo izkušnje energetikov na vse člane.

Poleg tega se izvajajo v okviru komisije določene skupne naloge v korist vseh podjetij. Tako je trenutno v končni fazi obdelave skupen pravilnik HTV za celotno energetiko, ki ga bo izdalo UJŽ. K temu pravilniku so prispevali člani komisije iz železarne Ravne skupen pravilnik HTV za plinske generatorje in parne kotle.

5. in 6. novembra je bilo tako organizirano posvetovanje na Ravnah. Udeležili so se ga člani komisije vseh železarn in Metalurškega inštituta iz Ljubljane.

Dva dni pred posvetovanjem so določeni člani komisije pregledali delo energetike v železarni Ravne in podali poročilo na zasedanju. Komisija je za naše podjetje ugotovila, da se problematika uspešno rešuje ter bo tako v doglednem času rešen problem energije za železarno.

V zvezi s tem je bilo komisiji razloženo, da bomo v letošnjem letu z nizkimi investicijami rekonstruirali plinske generatorje in povečali proizvodnjo plina za 25 %. Sočasno se bo povečala kapaciteta čiščenega plina z novim čistilcem za isto količino. V mesecu decembru bo stavljen v pogon novi vodovod ter bodo s tem oskrbljene jeklarna, nova valjarna in čistilnica z vodo iz vodnega rova na Prevaljah. V dokončni fazi izgradnje cevovoda se bo povečala kapaciteta industrijske vode za ca. 150 %.

Poleg tega smo postavili novo napravo za proizvodnjo acetilena ter povečali proizvodnjo za več kot 100 %. Sklenjene so bile pogodbe za gradnjo nove kotlarne, ki jo

bomo pričeli graditi spomladi 1965 ter bomo povečali sedanje kapacitete pare in centralnega ogrevanja za 90 %. Montirali smo tudi nov kompresor za zrak ter tako povečali proizvodnjo za 80 %.

Ko bodo začeli obratovati navedeni agregati, bo rešen problem energije, kar bo osnovni pogoj za visoko proizvodnjo železarne.

V okviru komisije intenzivno dela tudi Metalurški inštitut iz Ljubljane z reševanjem permanentnih nalog iz toplotnega gospodarstva. Naloge se izvajajo pod vodstvom prof. dr. inž. Pavka ter je bilo tudi že naše podjetje udeleženo z rešitvijo konkretnih problemov.

Poleg pozitivnih pripomb pa je komisija dodala tudi mnenje za boljše delo energetike. Med drugim je vmesna pripomba, da v podjetju nimamo organiziranega energetskega gospodarstva, ki nam bi lahko z zasledovanjem ekonomike prihranilo verjetno precej energije in denarja.

Tudi meritve proizvodnje energije in porabe izvajamo v nezadostnem obsegu ter bo to treba bistveno izboljšati.

Število zaposlenih v energiji je v primerjavi z vsemi jugoslovanskimi železarnami najnižje, absolutno pa v merilu z inozemskimi tovrstnimi podjetji.

Z uspešnim delom komisije za energetiko pri UJŽ bo tudi naše podjetje udeleženo pri izkušnjah in vedno boljšem delu.

Filip Rožanc

Janez je povabil Toneta na godovanje in mu razlagal, kje stanuje:

— Hiša na dvorišču, levo stopnišče, prvo nadstropje. Pozvoni s komolcem, vrata odpri z nogo...

— Čakaj no, zakaj pa z nogo?

— Kako pa, če boš imel polne roke daril?

Zakaj še sploh imamo sindikat

Večkrat mi kdo, na žalost, postavi takšno ali podobno vprašanje. Če si lahko še predstavljate, s kakšno omalovažujočo grimaso na obrazu je to vprašanje izustil, boste razumeli, da mi je spričo priznanih uspehov v delu naše sindikalne organizacije v železarni in ob misli na storjene naloge in realizirane predloge, od katerih jih bom pozneje tudi nekaj naštel, stopila kri v glavo. To tembolj, če je takšno vprašanje prišlo iz ust nekoga, ki bi moral imeti vsaj delno predstavo o vlogi in nalogah sindikata pri nas danes, v dobi vsepščno uveljavljenega delavskega samoupravljanja.

Naj še na tem mestu enkrat opišem pomen sindikata pri nas in pokažem na razliko med našo Zvezo sindikatov in sindikati, kot jih poznajo na zapadu, v državah s kapitalističnim družbenim redom.

Zveza sindikatov Jugoslavije res nadaljuje predvojno revolucionarno sindikalno gibanje in borbene tradicije sindikatov med obema vojnoma. Toda s tem še ni rečeno, da mora naš sindikat organizirati danes, ko je položaj delavca, ki je istočasno tudi upravljavec in edini gospodar nad sredstvi za proizvodnjo in sadovi svojega dela, štrajke. To je pri nas ravno tako nemogoče, kot je nemogoče, da bi v kapitalizmu organiziral štrajk namesto delavca-proletarca njegov delodajalec-kapitalist. To bi bilo podobno kot tista:

»Če krava žene hlapca past,
če žago žaga v gozdu hrast...« itd

Novosti v naravi, vlogi in nalogah naših sindikatov so pogojene in določene z današnjimi razmerami splošne družbene lastnine nad proizvodnimi sredstvi, z neposrednim družbenim samoupravljanjem, z izročitvijo podjetij v upravljanje delovnim kolektivom, z demokracijo notranjih odnosov v delovnih kolektivih in s krepitvijo neposredne vodilne vloge delavskega razreda.

Pomoč delavcem, da obvladajo zamotane naloge upravljanja in razpolaganja z doseženim dohodkom, je najučinkovitejša pot do gospodarskih rezultatov, za odpravo ostankov najemnega razmerja in izboljšanje življenjskih in delovnih pogojev delavcev in uslužbencev. Gospodarske funkcije sindikatov vključujejo tudi vsklajevanje splošnih in posameznih koristi, prizadevanja za nagrajevanje po delu, vsklajevanje in izgrajevanje družbenih meril, zastopanje koristi delavskega razreda kot celote, posameznih delov in posameznikov ip. Delavski razred, ki samostojno in neposredno upravlja in odloča o gospodarskih vprašanjih in o delitvi dohodka ter sam rešuje probleme delovnih razmerij, ne potrebuje več zaščitne organizacije tradicionalnega tipa, to je sindikata, ki bi ga zastopal pred drugimi organi, branil njegove pravice, zahteval od ostalih družbenih sil, naj rešuje njegove probleme in ki bi jih prisilil k popuščanju. Sindikatji morajo pomagati delavcem, da z lastnimi silami, s sodelovanjem v samoupravnih organih in s stvarno, organizirano prizadevnostjo čim uspešneje skrbijo za ureditev svojih delovnih razmerij, prehrano, zdravje, stanovanjske, družinske in družbene potrebe ter njih počitek in zabavo.

Položaj in življenjski pogoji so vedno bolj odvisni od komune. Zato so sindikatji v veliki meri odgovorni in se zanimajo za razvoj komunalnega sistema, za poseganje delavskega razreda v življenje komune, za razdeljevanje sredstev krajevnih skupnosti, za oblikovanje realnih osebnih dohodkov in za odrejanje prioritete pri zadovoljevanju tekočih potreb.

Zveza sindikatov rešuje probleme predvsem tam, kjer se dejansko in v največji meri rešujejo, v delavskem razredu. To pomeni, da je ena najuspešnejših oblik borbe sindikatov v pogojih družbenega samoupravljanja: da se borijo proti zaostalim in zastarelim pojmovanjem, da si pridobijo čimveč znanja in se čimbolj usposobijo za samoupravljanje in delitev dohodka, da se borijo proti birokratskemu in sebičnemu obravnavanju skupnih ali osebnih potreb, da se borijo proti nesocialističnim odnosom med ljudmi ali z ljudmi, da zavestno sodelujejo in odločajo o problemih

podjetja ali o življenju komune, da utrjujejo delovno disciplino in se borijo proti razsipništvu, da se bore proti zanemarjanju neposrednih življenjskih potreb, da dvignejo strokovnost delavca in industrijsko kulturo dela itd.

Ena izmed osnovnih nalog je usposabljanje delavskega razreda za samoupravljanje ali vzgajanje slehernega posameznika, da se nauči upravljati zadeve družbene skupnosti in da v svojem vsakodnevnem delu učinkuje socialistično, da se znajde v družbenih pojavih in gibanjih.

Večanje strokovnosti in spretnosti pri delu sta sestavna dela borbe za večjo proizvodnost dela, dvig zaslužka in življenjskega standarda.

Razvijanje kulturnih potreb, osebnih nagnjenj, podpiranje sodelovanja delavca v kulturnem življenju in njegovega vpliva na kulturno življenje in ustvarjalnost, pomoč umetniškemu, tehničnemu in športnemu amaterstvu, so nerazdružljive sestavine kulturne politike naše države.

To bi bile na kratko naloge in cilji sindikata pri nas, ki izvirajo iz statuta Zveze sindikatov Jugoslavije. In kot vidite, se te bistveno razlikujejo od nalog sindikata v pogojih dela, značilnih za kapitalizem, kjer ne sprejema delavca v delovno razmerje komisija za sprejem ampak delodajalec-kapitalist; kjer si plana proizvodnje ne postavljajo delavci na zasedanju delavskega sveta, ampak si ga postavi v okviru svojih želja kapitalist sam in kjer o delitvi ostvarjenega dohodka ne odločajo delavci, ki so ga tudi edini ostvarili, ampak odloča o tem tudi le in edino le — kapitalist.

In če so že te osnovne značilnosti tako različne, potem mora biti tudi vloga sindikata v teh dveh tako različnih sistemih — različna.

Omenil sem že, da bom naštel nekaj za naš sindikat značilnih zadev, o katerih razpravljamo, sklepamo in jih predlagamo merodajnim v končno rešitev, kolikor predloga ne moremo realizirati sami.

Pa začnimo kar pri osnovi naših skupnih interesov:

- sprejemanje poslovnega plana, tako osnovnega, tj. letnega, kakor tudi perspektivnega z vsemi sestavnimi deli, kot so proizvodnja, prodaja in izvoz, je naša osnovna vsakoletna naloga. Preden predlog kakršnega koli plana pride na dokončno sprejemanje pred organe delavskega samoupravljanja, je vedno prej obravnavan na sindikatu, katerega pripombe se vedno upoštevajo.
- Enako je s sprejetjem investicijskih planov: ob velikih vlaganjih v nove kapacitete in istočasnem zmanjševanju investicij družbenega, še posebno stanovanjskega standarda, je spet sindikat bil tisti, ki je opozarjal na neskladnost in zahteval normalnejši odnos.
- Ravno tako je sindikat obvezno aktivno sodeloval pri sestavi vseh najrazličnejših pravilnikov, kot so: pravilnik o delitvi čistega dohodka, pravilnik o delitvi osebnih dohodkov, statut itd.
- Skratka: vsak pomemben predlog, ki se predlaga v obravnavo oz. sprejemanje delavskega samoupravljanja, je vedno prej obravnavan in s pripombami posredovan v UO in DS v dokončno rešitev.
- Pa še nekaj manj pomembnih, vendar za delavca — posameznika le interesantnih zadev, o katerih je sklepal in predlagal sindikat:
  - že drugo leto dobijo vsi naši člani kolektiva regres za izkoriščanje rednih letnih dopustov tako za sebe kot za svoje otroke in nezaposlene žene;
  - vsako leto določi sindikat po svojih podružnicah najbolj zaslužne in počitka potrebne oz. slabše situirane člane za brezplačno letovanje v našem počitniškem domu v Portorožu;
  - sindikat skrbi za razporeditev članov kolektiva, ki se odločijo, da bodo preživeli dopust v Portorožu;
  - vsak mesec se izplačujejo denarne podpore socialno šibkejšim in bolnim sodelavcem;
  - ob vseh državnih praznikih se vse bolnike po bolnicah in sanatorijih obišče in še posebej obdari;

- ob raznih pomembnih dogodkih v železarni se spomnimo naših nekdanjih sodelavcev — upokojevcem in jih povabimo medse ter jih pogostimo;
- ob dnevu žena organiziramo primerno proslavo in pogostitev tudi za naše sodelavke, ki delajo na ta dan le štiri ure;
- sodelavcem — individualnim graditeljem stanovanjskih hiš omogočamo v okviru možnosti cenejši nakup raznega gradbenega materiala;
- ob naši trgovinski mreži moramo vsako leto skrbeti za ozimnico članov kolektiva;
- organizirano imamo blagajno vzajemne pomoči, ki se je redno poslužuje velika večina sodelavcev;
- in koliko nas stanejo vsa športna tekmovanja med obrati in drugimi kolektivi;
- stalno imamo v patronatu nekaj šol, ki jim je treba ob raznih praznikih prispevati finančna sredstva.

Enako skrbimo za razna društva, kulturne, družbene in športne dejavnosti, za kar vsako leto razdelimo znatna sredstva, ki smo jih dobili v okviru delitve sredstev sklada skupne porabe po sklepu DS podjetja.

Teh in podobnih stvari je še dosti. Nimam namena vseh naštevati. Hotel sem le z nekaj značilnimi primeri spomniti tiste, ki ob vsaki priložnosti rečejo: »Zakaj le plačujem tistih 300 din sindikalne članarine?«

Zato tistim, ki tako mislijo, samo tole: kaj pa, če boš nekoč tudi ti med tistimi, ki bodo pomoči potrebni? Ali pa mogoče eden tvojih svojcev?

Sicer pa se iz uvodnega dela tega mojega prispevka vidi, kaj je glavna naloga sindikata in da je ta zelo obširna in ne vsebuje samo razdeljevanje podpor, ampak še kaj več.

Sindikat pa nismo samo tisti, ki ste jih po svojih izvoljenih predstavnikih izbrali, ampak predstavljamo to organizacijo vsi delavci. Zato ni treba stati ob strani, ko se na sestankih po sindikalnih podružnicah razni problemi rešujejo, ampak pridite in aktivno sodelujte! Kritika je pozitivna in dobrodošla na sestankih, kritiziranje, posebno še izven javnih sestankov, je škodljivo za vsako delo, pa tudi za sindikalno.

Ivo Kohlenbrand

Čestitamo doktorju znanosti

Prejšnji mesec je postal doktor znanosti **Franc Sušnik** mlajši — prvi maturant ravnenske gimnazije, ki je dosegel ta visoki delovni naziv.

Rojen 28. decembra 1930 na Prevaljah, je maturiral 1. 1950 in diplomiral na naravoslovni fakulteti v Ljubljani 1. 1955. Bil je asistent, 1. 1961 je skupaj z Martinčičem izdal knjigo »Poznate strupene rastline?«

Letos je uspešno branil doktorsko disertacijo z naslovom Taksonomska in horološka problematika taksona hladnikia pastinacifolia. Od jeseni 1964 je docent za splošno botaniko na biotehniški fakulteti v Ljubljani.

Mlademu doktorju čestitamo in mu želimo dosti uspehov pri delu.

n. r.

VZROK

Ženska ustavi na cesti policaja:
»Vidite tistega moškega? Ves čas mi sledi; po mojem je pijan.«
Policaj še enkrat pogleda žensko in zamrmra:
»Po mojem tudi.«

— Mama, kaj je to »rogonosec«?
— Pusti me pri miru. Vprašaj očeta.

ZMS je idejni oblikovalec mladine

Letna konferenca mladih železarjev

V začetku novembra je naša mladina pregledala svoje delo v preteklem letu in sprejela smernice za prihodnje obdobje. Kakor so tudi bili referati kritični in diskusija pestra, vendarle letoletna perspektiva kaže, da naša mladina dobro dela. V 6 aktivih ZMS je vključenih 395 mladih. Tovarniški komite je v začetku leta sestavil program, ki ga je izvajal preko svojih komisij. Povezoval je aktivne in kontroliral njihovo delo, sicer pa je želel, naj se sami afirmirajo na svojih področjih in je vse delo potekalo po aktivih, ki so največ razpravljali o proizvodnih problemih delovnih enot.

V organe samoupravljanja je bilo izvoljenih 38 mladincev, starih do 25 let, kar je znak, da starejši zaupajo mladim članom kolektiva. Letos so mladi usmerili vse sile v čim bolj primerno sestavo statuta in živo posegali v razpravo o njem, zdaj pa opozarjajo, da še do danes niso izdelani vsi pravilniki in poslovniki, za katere je bilo rečeno, da morajo biti zaključeni čimprej. Prav tako imamo še vedno člane kolektiva z osebnimi dohodki pod 25.000 din. Skrajni čas je pač, da od dolgih in širokih razlag preidemo k stvarnosti.

Čeprav je idejno vzgojna komisija spodbudila k udeležbi v šoli za življenje in v mladinski politični šoli lepo število mladih — politično šolo je obiskovalo 22 mladincev — in čeprav so se naši mladinci udeležili seminarja za mlade aktiviste v Mežici, dnevnega seminarja na Ravnah in seminarja, ki ga je organiziral TK železarne Ravne, menijo, da so prav na tem področju storili odločno premalo. Še vedno je eno od osnovnih protislovij mladih kadrov — pa najbrž ne samo mladih — močna volja, zanos in — neznanje.

Ker je mladina v športnem in družbenem življenju zelo aktivna — prav športna komisija se lahko postavi z lepimi uspehi: uspel odbojarski in namiznoteniški turnir, sankaske tekme, ulični tek za dan mladosti in sodelovanje na peteroboju v Jesenicah, kjer so naši zasedli 2. mesto, skupaj pa 250 aktivnih mladincev — je precej razširjeno mnenje, da je mladinska organizacija predvsem društvena organizacija. Naši mladi pa želijo, da bi ti ljudje spoznali, da je ZMS družbeno politična organizacija, ki ima svoj statut, program z načeli marksistične teorije in s smernicami Zveze komunistov Jugoslavije.

Ravno zaradi tega protislovja prihaja mladinska organizacija v železarni večkrat v težaven položaj, ker jo starejši vidijo oziroma se je pogosto spomnijo le takrat, kadar rabijo pomoč pri pripravah za krasitev tovarne ali pa za popolnitev praznih mest na proslavah.

Stališča mladine niso obravnavana zadosti resno zlasti takrat, kadar jih mladi zastopajo kot mladinci — člani organizacije, precej drugače pa se gleda nanje takrat, kadar nastopajo kot člani delovne skupnosti. Pri raznih posvetovanjih o perečih problemih večkrat pozabimo povabiti mladino, zgodilo pa se je tudi, da na konferenca aktivov ni bilo predstavnikov drugih družbe-

no političnih organizacij in vodstvenih delavcev železarne.

Zdaj, ko se je mladina aktivno vključila v predkongresno dejavnost zveze komunistov, še posebej občuti potrebo po oživitvi kluba mladih komunistov. Nemogoče si je zamisliti, kako naj mlad človek kvalitetno poseže v družbeno dogajanja brez teoretičnih spoznanj in praktičnih izkušenj in kako naj se ob pomanjkanju teh uveljavi.

Če namreč trdimo, da je zveza komunistov osnovna družbeno politična in vzgojna organizacija, da je idejni oblikovalec dorasčajoče mladine, potem nikakor ni prav, da moramo govoriti o tem, kako se njen vpliv še vse premalo občuti pri oblikovanju dogajanj v našem družbenem sistemu. Posledica premajhne politične vzgoje pa je, da so nekateri mladi delavci premalo odgovorni in bo v prihodnje potrebno posvetiti posebno pozornost izobraževanju upravljalcev. Prav tako bo poslej treba tudi več nastopati z argumenti in pri tem iskati najširšo podporo mladih ljudi.

ZMS si bo prizadevala oblikovati mlade ljudi v vsestransko družbeno razvite osebnosti, osvobodjene neznanja, v ljudi, ki jim bo delo najvišja moralna vrednota in ki bodo imeli aktiven in ustvarjalen odnos do življenja.

Na koncu je konferenca izvolila nov tovarniški komite ZMS in revizijsko komisijo.

ČLANI TK ZMS

Leskovšek Franc, topilec — predsednik
Pušnik Mirko, uslužbenec — sekretar
Kamnik Lojzka, uslužb. — blagajničarka
Zavodnik Stane, strojni ključavničar
Polajner Alfonz, instrumentar
Polanc Drago, uslužbenec
Sirk Maks, strugar
Sedelšek Franc, livar
Sirovina Ante, valjar
Pandev Berta, laborant
Novinšek Mirko, učenec MIS

REVIZIJSKA KOMISIJA

Dokl Avgusta, uslužbenka — predsednica
Komarica Herbert, uslužbenec
Stojčić Dušan, žerjavovodja

Stanovanjska problematika železarne

Da je stanovanjski problem hud, vemo vsi. Vendar bolj točnih podatkov ne poznamo, zato nekaj števil. Imamo 997 družinskih stanovanj (od tega smo jih po osvojitvi zgradili 716), poleg tega pa 54 samskih sob in garsonjer — brez samskih domov.

Trenutno imamo 430 nerešenih prošenj za družinska in 36 za samska stanovanja — skupno torej 466.

Zanimivo je morda tudi, da v 91 stanovanjih živijo nečlani kolektiva — občinski uslužbenci, zdravstveni in prosvetni delavci. (S tem seveda nočemo reči, da oni stanovanj ne potrebujejo, temveč le, da bi v bodoče morale te ustanove tudi same graditi.) 116 stanovanj zasedajo naši upokojenci.

V zadnjih dveh letih je naraslo število nerešenih prošenj od ca. 350 na 460. Pač zato, ker smo v tem času sprejeli mnogo novih sodelavcev, po drugi strani pa smo stagnirali ali celo upadli pri gradnji stanovanj.

Zaradi kritičnega stanja smo po odobritvi UO v samskem domu izpraznili 10 sob, v katere bomo v najkrajšem času vselili novoporočence in ženske z enim otrokom, predvidevamo pa še dodatnih 10 sob v začetku prihodnjega leta.

Organizacijska shema kaže, da se bo leta 1965 naš kolektiv precej povečal, izgledi za nova stanovanja pa niso najlepši, zato bo nerešenih prošenj še več.

Vemo, da je letos zapustilo podjetje precej sodelavcev prav zaradi neurejenih stanovanjskih razmer. Vodstvo železarne in organi samoupravljanja bi morali odločneje reševati izgradnjo družbenega standarda, ker bomo sicer izgubili še več kvalificiranih in visokokvalificiranih delavcev.

Franc Levar

Naši mladi

SKLADNOST DELITVENIH ODNOSOV - POGOJ NAPREDKA

(Nadaljevanje s 1. strani)

— da je cenike prilagojevati splošnim dosežkom na področju produktivnosti in ekonomičnosti, da bi s tem tudi večji del naše delovne skupnosti bil bolj zainteresiran za modernizacijo proizvodnih naprav.

Posebna komisija je k temu delu pristopila in ga z izdajo predloga pravilnika o cenikih del tudi izvršila. S sprejetjem pravilnika pa delo še ni bilo zaključeno. Sedaj je njegovo delovanje zasledovati, notranje vsklajevati cenike in v odvisnosti z ekonomskimi dosežki popravljati vrednotenje dela.

Trimesečna praksa izpopolnjenega pravilnika cenikov del nam je pokazala, da se ne smemo zanašati na goli mehanizem, temveč da moramo skrbno spremljati obračune, da bi mesečne akontacije v raznih obračunskih enotah čim bolj približevali objektivnim mesečnim dosežkom. Praksa novih cenikov pa je povzročila že negotovanje tistega dela naših sodelavcev, ki jim osebni dohodki niso neposredno vezani na lasten delovni uspeh. Pripombe o relativno hitrejšemu napredovanju osebnih dohodkov neposrednim proizvajalcem so bile le delno opravičljive, kar se vidi iz sledečih podatkov:

primerjava doseženih dnevnih akontacij nam kaže, da se zaposlenim, ki delajo na cenikih del, po uvedbi novega pravilnika od 1. 9. niso OD niti toliko dvignili, kolikor se je zavestno za izboljšavo notranjih odnosov želelo doseči.

Od januarja do avgusta so povprečne dnevne akontacije znašale 1263 din,

septembra 1440 din ali 14 odst. več,

oktobra 1414 din ali 12 odst. več kot januar-avgust.

Celotno to povečavo pa ne moremo pripisati spremenjenim cenikom, upoštevati je tudi doseženo povečano produktivnost dela. Ta se je dvignila:

— pri skupni proizvodnji	
septembra	za 7,1 odst.
oktobra	za 6,1 odst.
— pri blagovni proizvodnji	
septembra	za 5,6 odst.
oktobra	za 6,4 odst.
— pri realizaciji	
septembra	za 2,5 odst.
oktobra	za 3 odst.

Ce iz obeh mesecev vzamemo povprečje, sledi, da so se dnevne akontacije dvignile za 13 odst., medtem pa je srednja produktivnost narasla za okrog 5 odst., kar pomeni, da so delavci za enako delo po 1. 9. dobili okrog 7 odst. več kot v času januar—avgust. Istočasno so se delavcem na točkah skladno s povečano produktivnostjo dvignile akontacije brez upoštevanja kumulativne za 2,75 odst. in znaša premik v odnosih le okrog 4,25 odst. v prid delavcem, ki so vključeni na cenike.

Vsi smo vedeli, da je notranje odnose osebnih dohodkov treba popraviti v prid tistih, ki delajo po cenikih del. Na to nas je opozarjala tudi fluktuacija, ki je v osmih mesecih letos v kategoriji fizičnih del naše delovne skupnosti znašala 25,5 odst., medtem ko je ta pri ostalih zaposlenih znašala le 0,9 odst. Vprašanje se zato pred nas postavlja:

— prvo: ali smo sploh z izvedenim premikom v dovoljeni meri dosegli, kar smo želeli,

— drugo: zakaj so nastale pripombe o navideznom zaostanku tistih, ki niso na cenikih.

Na prvi del vprašanja bomo morali odgovorjati dalj časa s tem, da se proces iskanja pravilnejših odnosov v prid strokovno, duševno in fizično zahtevnejšim delom ne bo zadrževal, temveč nadaljeval.

Na drugi del vprašanja pa je odgovor sledeč: problema za celo podjetje ni, pač pa ta obstoja, če gledamo posamezne obračunske enote, in še bolj pride do izraza, če gledamo posamezna dela oz. delovna mesta. Po uvedbi pravilnika o cenikih so dnevne akontacije v eni obračunski enoti izdatno narasle, v drugi zopet relativno malo, a odstopanja so od 25 odstotkov do 5 odstotkov. To kaže, da se pravilnik ni v vseh obratih z enako prizadevnost-

jo in resnostjo uveljavil. Vidno je, da obratovodje premalo resno sodelujejo pri reševanju zahtevnega problema urejevanja spodbudnejše delitve osebnega dohodka, sicer ne bi moglo priti do velikih odstopanj, ki so se pojavila v obračunskih enotah istih sklopov obratov, težje pa tudi do ekscesov, ko so posamezniki, indirektno vključeni v cenike del, prejeli neobjektivno visoke akontacije. Tak primeri, predvsem pa pomanjkanje smelosti pri vključevanju predelavcev v zavistnost delovnega učinka svojih grup, so sliko splošne izboljšave odnosov pri notranji delitvi popačili ter povzročili negotovanje.

Za dosego čim večje realizacije do konca leta, kar je ob visokih zalogah nedovršene proizvodnje dosegljivo, se je upravni odbor na podlagi pooblastila delavskega sveta podjetja odločil za stimulatívno, progresívno lestvico vrednotenja točke. Po sprejetem sklepu se bo novembra in decembra vrednost točke pri dosegu produktivnosti 517.000 din na zaposlenega povečala za dodatnih 14 din. S tem spodbudnim skokom smo vsi, zlasti pa tisti, ki smo v točkovnem sistemu, zainteresirani na realizaciji, ki mora pri sedanjem staležu zaposlenih prekoračiti mesečno kvoto 1.640 milij. din.

Z novim letom 1965 bomo morali iskati nove prijeme v notranji delitvi. Pri tem se bomo morali zavedati, da v povečevanju elementa neto osebnih dohodkov v skupnem dohodku ali realizaciji ni možno več iskati rešitve. Na koncu leta so znašali naši neto osebni dohodki že 11 odst. realizacije, kar je že na robu meje enostavne in razširjene reprodukcije.

Pretresti bo tudi izdatke osebnih dohodkov, ki niso vezani na delovni uspeh. Samo za regres dopustov in za topli obrok je bilo v obdobju julij—oktober izdanih 50 milij. neto osebnih dohodkov. Posebno pozornost bomo morali posvetiti izdatkom za topli obrok. Kanalizacijo bi morali povečati, da bi sproti odplaknila jestvine, ki se dnevno puščajo samo zato, ker jih prispeva skupnost. Poiskati bomo morali racionalnejše trošenje jestvin in tudi s tem večjo gospodarnost z osebnimi dohodki.

Prizadevanje za večje povprečne osebne dohodke se bo moralo v prihodnjem letu od zahtev za večjim deležem sredstev obrniti na borbo za povečanje in kvalitetno izboljševanje proizvodnje, za racionalnejši tehnološki postopek in za dobro izkoriščanje delovnega časa. Prikaz povprečnih osebnih dohodkov v devetih mesecih letos med podjetji črne metalurgije uvršča naše podjetje na prvo mesto, istočasno pa nas prehiteva ena železarna za drugo v doseženi realizaciji na zaposlenega. Od strokovno vodstvenega kadra je predvsem odvisno, ali bomo ponovno dosegli primat, ki smo ga izgubili.

Iz aspekta 565.000 din mesečne realizacije na zaposlenega bi zato morali usmerjati celotno našo dejavnost v prihodnjem letu. Da bi to produktivnost, ki ni meja naše zmogljivosti, dosegli, moramo:

1. razširjati in stalno izboljševati sistem cenikov del ter v njega vključiti maksimalno število zaposlenih;
2. cenike del stalno prilagojevati splošnim ekonomskim dosežkom železarne;
3. ugotavljanje mesečnih akontacij neposrednega strokovno vodstvenega kadra vključiti v zavistnost od lastnega proizvodnega uspeha;
4. zmanjšati število zaposlenih, katerim se mesečna akontacija oblikuje v odvisnosti od povprečne tovarniške realizacije — po točkah;
5. zmanjšati izdatke, ki bremenijo osebne dohodke brez zveze na delovni uspeh.

Ze preprost uvid po izdanih propustnicah, po zadrževanju izven delovnega mesta, predvsem pa po skrbi za povečanje delovnega učinka, kaže boljše izkoriščanje delovnega časa in predvsem večji učinek tistih, ki so vključeni v cenike del.

Osnovani so že organi, ki bodo zasledovali ritem proizvodnje, smotrnost dela in delovne organizacije, smelosti izkoriščanja delovnega časa, izdelovali predloge za razširjanje in usklajevanje cenikov del ter za uvajanje dru-

gih neposrednih meril delovnega uspeha. To pa ne pomeni, da bodo obratovodje in oddelkovodje razbremenjeni teh dolžnosti. Analize bodo le dodatno odkrivale notranje rezerve, stanje organizacije obratov in oddelkov ter s tem sposobnost ter prizadevnost strokovnega vodstva.

Sistem delavske samouprave ne pozna nadzora zaradi priganjanja, temveč prizna le strokovno pomoč in vodenje tehnološkega postopka. Kdor hoče s tako zadolžitvijo sodelovati, pa naj si bo predelavec ali obratovodja, mora proces strokovno najbolj obvladati, mora sodelavce svoje grupe učiti in jih vpljavati v učinkovito delo, mora izboljševati organizacijo in tehnologijo proizvodnje in končno, iskati mora tudi spodbudne elemente k večji in kvalitetnejši proizvodnji.

Skladnost v delitvenih odnosih je zagotovilo poslovnega uspeha, zato ji moramo posvetiti posebno pozornost. Na podlagi jasnih analiz, a vendar smelo, moramo stalno izboljševati stimulacijo proizvodnje, ob pogledu na celoto stalno urejevati notranjo delitev in s tem izboljševati zadovoljstvo delovne skupnosti.

Lepa gesta nemških tovarišev

Dne 21. novembra 1964 so se oglasili v naši železarni predstavniki iz NDR tovariši dipl. ec. Johannes Richter, ing. Otto Schwarz, ing. Horst Neumann in ing. Karl-Heinz Fitzner ter se zanimali, kakšna pomoč bi bila potrebna železarni Ravne zaradi težav, ki jih je povzročila poplava.

«Iz časopisov smo zvedeli za silno poplavo, ki je bila pri vas v Ravnah in bi vam radi priskočili na pomoč z monterji, elektriki...» Povedali smo jim, da so naši tovariši iz vzdrževalnih obratov že nekaj dni po povodnji zopet postavili tovarno v obrat, čeprav nekaj le s provizoriji, tako da skoro normalno obratujemo. Tovarišem iz Nemške demokratične republike smo se zahvalili, ob tej priložnosti pa smo jih naprosili, da pogledajo pri njih za možnost dobave nekaterih artiklov, ki jih nujno potrebujemo.

Z delegacijo smo govorili tudi o možnosti prodaje naših izdelkov v NDR.

F. B.

REVILJA PIHALNIH ORKESTROV NA RAVNAH

Na tretji reviji pihalnih orkestrrov okraja Maribor so se sredi novembra srečali na Ravnah:

godba na pihala zveze borcev Šentjanž, rudarska godba Mežica, pihalni orkester Centra za glasbeno vzgojo Maribor in

pihalni orkester ravnskih železarjev.

Revija je imela značaj tekmovanja in je bilo možno doseči I., II. ali III. kategorijo.

Izbor programa in izvajanje je bilo na primerni višini. Nekatere skladbe so zadovoljile celo najzahtevnejše poslušalce.

Strokovna komisija je uvrstila tri orkestre v I. kategorijo — mariborskega, mežiškega in ravnanskega.

Vsi orkestri so prejeli posebna priznanja Zveze kulturno prosvetnih društev okraja Maribor.

Obisk na reviji je bil zadovoljiv, vendar menimo, da bi na takšno prireditve morali priti tudi tisti, ki najbolj vedo, koliko truda zahteva tako kvalitetna koncertna prireditve.

J. P.

Rekonstrukcija plinskih generatorjev

Tovarna se nenehno veča in s tem tudi število ogrevnih peči, kurjenih z generatorskim plinom. V ogrevnih pečeh se ogreva jeklo v kovačnici, valjarni in žarilnici zaradi toplotne obdelave. Generatorski plin ogreva tudi topilniške lončice in lijake, uporabljamo ga pa še za sušenje kalupov v livarni.

Imamo deset plinskih generatorjev s kapaciteto po 2000 Nm³/h. To pa ne zadostuje več. Če bi hoteli postaviti nove generatorje, bi morali dograditi zgradbo, premogovne bunkerje in podaljšati žerjavno progo. Za takšno povečanje generatorske postaje bi potrebovali ca. 160 milijonov din.

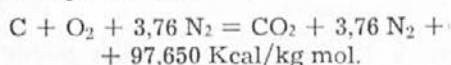
Po zaslugi tehničnega direktorja smo našli drugačno in mnogo cenejšo rešitev: rekonstrukcija obstoječih generatorjev s skupnimi stroški ca. 90 milijonov din.

Da bi razumeli, v čem je rekonstrukcija, je treba načelno poznati tehnološki postopek proizvodnje generatorskega plina in sestav generatorja.

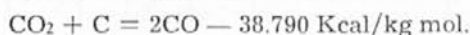
Generator je sestavljen iz treh glavnih delov:

- zgornji del, ki služi za polnjenje s premogom, za nadzor in za regulacijo zgorevanja,
- jašek, ki tvori osrednji del generatorja; v njem zgoreva premog in se pretvarja v gorljivi plin,
- spodnji del generatorja, skozi katerega se odvajata zrak in para za zgorevanje; poleg tega služi za odstranjevanje pepela in kot dno generatorja.

Generator se polni tako, da je jašek vedno poln. Popolno zgorevanje premoga pa se vrši le tik nad rešetko v debelini 20 do 40 cm. Tu se premog spreminja v ogljikov dioksid po formuli:

Ta ogljikov dioksid pa se v razžarjenem sloju iznad zgorvalne (reakcijske) cone veže z ogljikom iz premoga v ogljikov monoksid po formuli

Poleg tega plina se pri zgorevanju premoga tvori še metan (CH₄) in vodik (H₂). V plinu pa imamo na izhodu iz generatorja še žveplo (S), vodik (H₂), vodno paro, katran, fenol in prah.

Rekonstrukcija sestoji v zamenjavi celotnega spodnjega dela.

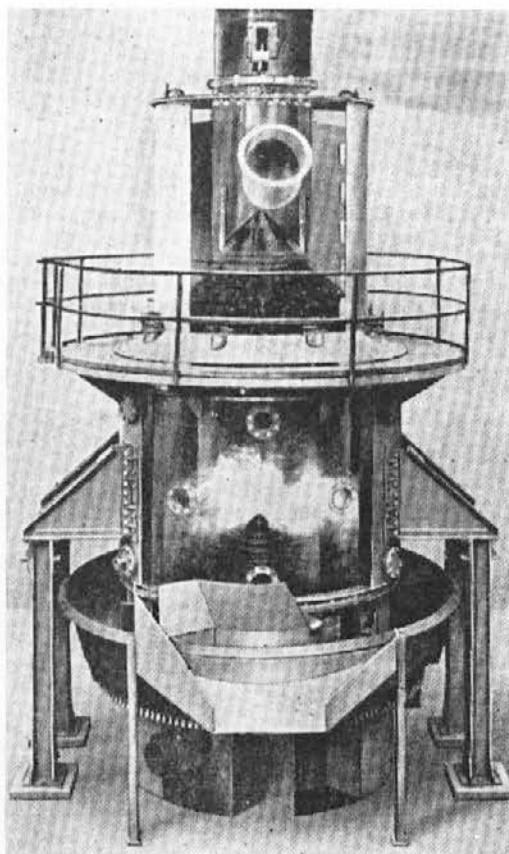
Spodnji del generatorja sestoji iz vrtljive rešetke, skleda, ležaja in pogona.

Osnovna plošča rešetke je konična in opremljena s spiralnimi rebri. Ko se rešetka vrti, tišči pepel navzven proti obodu skleda in s pomočjo lemeža ven v vagonček. V skledi se nahaja voda in jašek, ki stoji na podporah, je s svojim spodnjim robom potopljen v vodo. Na ta način je notranost generatorja hermetično ločena od zunanega zraka. To je potrebno iz dveh razlogov: prvič, da plin ne uhaja ven tam, kjer odstranjujemo pepel, in drugič, da lahko vlada v generatorju višji pritisk kot zunaj, kar je potrebno zaradi normalnega tehnološkega procesa.

Osnovna plošča z rešetko in skledo je na velikem ležaju, ta pa na betonskem teme-

lju. Z vklapljanjem električnega pogona se rešetka po potrebi vrti.

Odstranjevanje pepela mora biti vsklajeno s hitrostjo zgorevanja premoga. Zgorevanje je tem hitrejše, čim več zraka dovajamo v generator skozi rešetko. Zraka lahko dovajamo tem več, čim večji pritisk lahko vlada v generatorju.

Maketa generatorja

Višina najvišjega možnega pritiska je določena z višino vodne zapore t. j. z višino oboda skleda.

Hitrost odstranjevanja pepela zavisi od oblike osnovne plošče rešetke in od hitrosti vrtenja.

Z zamenjavo celotnega spodnjega dela s takšnim, ki omogoča povišanje pritiska in hitrejše odstranjevanje pepela, dosežemo do 50 % večjo proizvodnost generatorja.

Letos bomo rekonstruirali pet generatorjev. Vso potrebno opremo smo nabavili pri madžarski firmi »Aron Gabor«.

Do sedaj smo že rekonstruirali tri generatorje. Meritve so pokazale, da je rekonstrukcija popolnoma uspela. Do konca leta bosta povečana še dva. Prihodnje leto bo potrebno rekonstruirati še ostalih pet.

S povečanjem kapacitete generatorjev je potrebno povečati tudi število ventilatorjev za podpih in število plinskih čistilcev. Število ventilatorjev smo že povečali od dva na tri, dodatni plinski čistilec bo pa postavljen do januarja 1965.

Tone Vehovar

ZLOBNO POROČILO

Sodnik je hotel med razpravo ohrabriti žensko pričo in ji je rekel, naj govori, kot bi bila doma.

Proces še traja.

Organizacija in njen pomen

V proizvodnji ne zadošča samo to, da imamo sredstva in ljudi, temveč mora biti oboje pravilno razporejeno, to je, določena mora biti vloga osebe in sredstvom. Glede na obseg, cilj in naloge delovne organizacije jih povežemo v skladno celoto, kar označujemo z organizacijo. Neposredni cilj tega povezovanja je:

1. povečanje delovne storilnosti ob istočasnem izboljšanju delovnih pogojev in
2. izboljšanje kvalitete izdelkov ob istočasnem znižanju njihove cene.

Vidimo torej, da dobro izvedena organizacija lahko rodi samo pozitivne sadove.

Delitev dela v nekem podjetju imenujemo organizacijsko strukturo delovne organizacije. Vsa dela so razvrščena v sorodne skupine, ki predstavljajo posamezne organizacijske enote — sektorje.

Nagel in specifičen razvoj podjetja, kot je bil ravno pri nas, zahteva spremembe tudi v organizaciji poslovanja. Oktobra lanskega leta je delavski svet podjetja sprejel organizacijsko shemo železarne Ravne, ki je prilagojena razširjeni proizvodnji in povečanemu obsegu poslovanja.

Organizacija je izdelana na principih organizacije industrijsko razvitih dežel in z oblikovanjem pelih sektorjev, to je tehničnega, gospodarsko-računskega, komercialnega, analitsko-planskega in splošnega, stremi k skladni in smotni delitvi dela. Z delitvijo tehničnega sektorja na samostojne sklope, ki združujejo obrate s sorodno in med seboj povezano tehnologijo, ni urejena samo funkcionalna stran proizvodnje, temveč je upoštevana tudi enakomernost obsega delovne sile v posameznih sklopih, kar intenzivna rast proizvodnje ne dvomno tudi zahteva.

Za razliko od prejšnje sheme sta sedaj gospodarsko-računski in komercialni sektor ločena, kar je bilo nujno izvesti zaradi povečanega fizičnega obsega proizvodnje, katerega spremljata tudi razširitev služb knjigovodstva in prodajno nabavnih del, kar bi po prvotni razvrstitvi vsekakor zaostajalo za potrebami koordinacije in ekspeditivnosti.

K temu, tako imenovanemu prvemu delu organizacijske sheme, bo priključena še podrobna razvrstitev delovnih mest z opisom zadolžitve od vključno predelavcev. Delo je v zaključni fazi, glede na obsežen material pa še ni določeno, kako bo razpravljanje o tem potekalo.

Naj posebej poudarim, da mora organizacijska shema upoštevati razvoj, tako na področju tehnologije in proizvodnje, kakor na področju prilagajanja ekonomike poslovanja; v celoti mora biti, ne samo nekaj enotnega, ampak (kar je še važnejše) dinamično sestavljena. To so naše želje, da bi dosegli osnovni namen smotno urejene organizacije podjetja.

Metka Razboršek

RESNIČNA

Avtobus na relaciji Ravne—Dravograd, poln delavcev in uslužbencev. Starejši možakar potoži mlajšemu sodelavcu:

»Vidiš, jaz sem že star, izčrpan, prepočasen in nekoliko nespreten za prerivanje, zato moram vedno stati tudi v avtobusu, kakor prej osem ur pri stroju.«

Mlada nameščenka sliši ta pogovor in pravi svoji kolegici: »Teslo neumno! Že dvajset let stoji pri stroju, pa se še do zdaj ni naučil stati tudi v avtobusu. Jaz pa sem se sedenja že v prvem letu tako navadila, da mi že sedaj, po par letih službe tudi v avtobusu ne dela nobenih težav več.«

-Tm-

»Ali še imate avtomobil?«

»Ne vem. Pred četrte ure je šla z njim po opravkih.«

Iz poslovanja organov upravljanja

(Nadaljevanje s 1. strani)

zaciji, vrnitvi iz zapora ali internacije ponovno zaposlil v železarni. Tej skupini se v zaposlitvi štejejo tudi zaposlitve v drugih podjetjih pod pogojem, da so bili v našo železarno premeščeni z odločbo pristojnega državnega organa. Za službene preместitve z odločbo pristojnega državnega organa se smatrajo samo preместitve, ki so bile izvršene od meseca junija 1945 do vključno 1951. leta;

f) jubilatantom za 30-letno delovno dobo se v skupno zaposlitve štejejo še zaposlitve v naši železarni pred letom 1941, ki so nastale zaradi prisiljenih prekinitev in ne po krivdi zaposlenih, dalje čas, ko so bili zaposleni v drugih podjetjih in so bili v našo železarno premeščeni po službeni potrebi z odločbo pristojnega državnega organa. Za službene preместitve se smatrajo samo preместitve, ki so bile izvršene od meseca junija 1945 do vključno 1951. leta. V delovno dobo se jim šteje tudi čas, prebit v NOV, zaporu ali internaciji za časa druge svetovne vojne pod pogojem, da imajo to delovno dobo priznано po posebni komisiji za priznavanja delovne dobe.

Vse ostale prekinitve posameznikov, ki so iz raznih razlogov zapustili našo železarno in se kasneje ponovno vrnili, se v delovno dobo za priznanje pogojev za proglasitev jubilatantov dela ne priznajo.

V znak priznanja prejmejo jubilatanti dela ob proglasitvi nagrade, ki za posamezno skupino znašajo:

- jubilatanti dela za skupno 10-letno delovno dobo sprejmejo praktično darilo v vrednosti do polovice povprečnih mesečnih osebnih dohodkov železarne;
- jubilatanti dela za skupno 20-letno delovno dobo sprejmejo praktično darilo v višini do ene povprečne mesečne plače železarne;
- jubilatantom dela za skupno 30-letno delovno dobo se dodeli priznanje v višini dveh povprečnih mesečnih plač železarne. Del zneska ti jubilatanti dobijo v obliki praktičnega darila, del pa v obliki osebnega dohodka.

Razen priznanja v obliki praktičnega darila ali dela osebnih dohodkov se jubilatantom podeli še jubilejna značka, ki je:

- za 10-letno skupno delovno dobo bronasta,
- za 20-letno skupno delovno dobo srebrna,
- za 30-letno skupno delovno dobo zlata,
- jubilatantom za skupno 30-letno delovno dobo se poleg značke podeli še spominska diploma.

Sodelavci, ki bodo letos proglašeni za jubilate dela, dobijo priznanje samo v skupini jubilatantov, za katero bodo izpolnili pogoje. Zato nekdo, ki bo letos imel skupno 30-letno delovno dobo in doslej še ni bil proglašen za jubilatanta dela, ne bo mogel istočasno biti proglašen za jubilatanta dela za 10 ali 20-letno delovno dobo.

Delavski svet je bil prav tako mnenja, da je razen jubilatantom dela, ki so še zaposleni v podjetju, dati določeno priznanje tudi našim bivšim sodelavcem, ki so bili v zadnjih desetih letih upokojeni. Tudi do sodelavcev, ki ob izpolnitvi pogojev odhajajo v pokoj, po ugotovitvah organov upravljanja doslej nismo bili dovolj pozorni, niti se od njih na primeren način nismo znali posloviti in se jim zahvaliti za njihovo delo ter delež, ki so ga prispevali podjetju. Zato je delavski svet z namenom, da se ta pomanjkljivost odpravi, sklenil:

- da se letošnje leto za jubilate dela proglašijo tudi vsi tisti sodelavci Železarne Ravne, ki so bili v zadnjih desetih letih upokojeni, da so ob upokojitvi pod istimi kriteriji, ki veljajo za ostale jubilate, imeli skupno 20-letno delovno dobo,
- da se vsem sodelavcem, ki bodo v poslovnem letu upokojeni, ob zaključku leta ob proglasitvi jubilatantov dela dodeli enkratna denarna nagrada v višini 20% od povprečnih mesečnih osebnih dohodkov železarne.
- Za odločitev, kaj se vsako leto podari jubilatantom dela kot praktično darilo, je delavski svet pooblastil upravni odbor.

Kriteriji za proglašenje jubilatantov dela, določeni za železarno, veljajo tudi za zaposlene v Domu železarjev.

*

Delavski svet je meseca novembra lanskega leta sklenil, da se v železarni pristopi k postopnemu uvajanju skrajšanega delovnega časa. Uvajanje naj bi se uvedlo s sistemom neprekinjenega dela oz. dela v štirih izmenah in v drugih oblikah, za katere naj bi se predlogi izdelali naknadno.

Čeprav je v nekaterih obratih s tem sklepom bilo uvedeno neprekinjeno delo, zaposleni na dan državnih praznikov niso redno prihajali na delo, kar je v proizvodnji povzročalo precejšnje motnje in težave. O nastalem problemu je razpravljali tudi upravni odbor, ki je prišel do zaključka, da verjetno tudi v sistemu neprekinjenega tehnološkega postopka ne bo mogoče uvesti dela v vseh dnevih državnih praznikov. Zato je zadalžil komisijo za postopno uvajanje skrajšanega delovnega časa, da izdela predlog, kateri državni prazniki naj bodo v sistemu neprekinjenega dela v podjetju dela prosti dnevi in na katere praznike naj se v sistemu neprekinjenega dela v podjetju normalno obratuje. Zato je delavski svet z namenom, da bo to enotno urejeno v podjetju, predlog komisije z nekaterimi dopolnitvami sprejel in sklenil:

- da se v obračunskih enotah, kjer je uveden sistem neprekinjenega dela oz. dela v štirih izmenah, v celoti ali samo za posamezna delovna mesta za zaposlene kot dela prosti dnevi priznajo 1. in 2. januar, 1. in 2. maj ter 29. in 30. november. Ostale zvezne in republiške državne praznike pa se v sistemu neprekinjenega tehnološkega postopka normalno obratuje. Zaposlenim, ki bodo delali na dan državnih praznikov, ki so določeni za normalno obratovanje, se osebni dohodek obračunava v višini 250 %;
- ostali obrati, ki so zaradi dostave, odpreme ali skladiščenja materiala vezani na delo obratov, v katerih je uvedeno neprekinjeno delo, morajo delo posameznih služb in izmen ob nedeljah in dnevih državnih praznikov prilagoditi tako, da bo delo v obratu z uvedenim neprekinjenim tehnološkim postopkom potekalo normalno;
- zaposlenim v vzdrževalnih obratih, ki nimajo uvedene sistema neprekinjenega dela in morajo po službeni potrebi opravljati remonte predvsem ob nedeljah in dnevih državnih praznikov, se poleg pripadajočega osebnega dohodka za opravljeno delo prizna tudi nadomestilo v prostih dnevih, tako da se vsakemu za opravljenih 56 nedeljskih ali prazničnih delovnih ur dodatno prizna en dan rednega letnega dopusta. Če skupni seštevek opravljenih nedeljskih ali prazničnih delovnih ur, ki so osnova do dodatnega letnega dopusta, presega $\frac{1}{3}$ ali najmanj 18 nedeljskih ali prazničnih ur, je prizadeti tudi za to število ur upravičen do enega dneva dodatnega rednega letnega dopusta. V seštevek za skupno število nedeljskih ali prazničnih ur, za katere se prizna dodatni redni letni dopust, se šteje samo delo, ki je trajalo ob nedeljah ali dnevih državnih praznikov najmanj 6 ur;
- sodelavci, ki imajo že po sedanjih predpisih 30 dni rednega letnega dopusta in po potrebi delajo tudi ob nedeljah in dnevih državnih praznikov, so do dodatnega dopusta upravičeni, čeprav ta skupno z rednim letnim dopustom znaša več kot 30 delovnih dni;
- do dodatnega rednega letnega dopusta za delo ob nedeljah in državnih praznikih so po teh kriterijih upravičeni zaposleni tudi v ostalih obratih, v katerih ni uveden sistem neprekinjenega dela. To določilo za dodatni redni letni dopust pa ne velja za zaposlene, ki delajo v sistemu štirih izmen oz. neprekinjenega tehnološkega postopka;
- če zaposleni v sistemu neprekinjenega dela na dan državnega praznika, ki je določen za normalno obratovanje, ne bi prišli na delo, se jim v smislu zakonitih predpisov in tolmačenja zveznega sekretariata za delo piše neopravičen izostanek;

- če državni prazniki, določeni za dela proste dneve, padejo na nedeljo, se tudi za zaposlene v sistemu neprekinjenega dela prenesejo na naslednji dan in se zato nedelja šteje za normalni delovni dan;
- sklep o uvedbi dela prostih dnevov v sistemu neprekinjenega tehnološkega postopka in določilo o dodatnem rednem letnem dopustu za delo ob nedeljah in dnevih državnih praznikov, velja od dneva, ko ga je sprejel in potrdil delavski svet podjetja, s tem da se izračun nedeljskih in prazničnih ur uporablja že za celo letošnje leto.

Potem ko je delavski svet odobril kriterije in način proglašenja jubilatantov dela ter v sistemu neprekinjenega dela število dela prostih dni, je nadaljeval razpravo o predlogu komisije za osebne dohodke za otvoritev novih delovnih mest in sprememb na delovnih mestih. Delavski svet je samo delno odobril predlagane dopolnitve, ker meni, da je do sprejetja organizacijske sheme reševati res samo najbolj nujne primere, medtem ko se bodo ostali predlogi obravnavali po sprejetju organizacijske sheme. Tudi predloga o spremembi določil za odobravanje nadurnega dela za umske delavce delavski svet ni osvojil, pač pa je odločil, da ostanejo v veljavi še nadalje dosedanja kriteriji, po katerih bo tudi v bodoče nadure za izredno delo umskih delavcev odobral upravni odbor.

Razen sprememb na delovnih mestih je komisija predložila še predlog za regulacijo osebnih dohodkov umskim delavcem in predlog, da bi se dosedanjim dodatke za stalnost koncem letošnjega leta ukinit, s 1. jan. 1965 pa uvedel dodatek za stalnost, ki bi bil vezan na službena leta zaposlenih. Delavski svet se je z obema predlogoma načelno strinjal, menil pa je, da nista dovolj obdelana, zato je bilo sklenjeno:

- da mora komisija za osebne dohodke do 25. novembra letos dopolniti prvoten predlog, ki mora upoštevati določeno progresijo, ki naj bo odvisna od dela, doseganja realizacije in sploh poslovanja podjetja. Regulacija osebnih dohodkov umskih delavcev velja od 1. novembra letošnjega leta dalje, s tem da mora dopolnjeni predlog pregledati in potrditi upravni odbor podjetja;
  - da je predlog o spremembi dodatka za stalnost dostaviti v obravnavo organom upravljanja v delovnih in obračunskih enotah. Po dobljenih pripombah in mnenju je predlog končno obdelati in ga na prihodnjem zasedanju posredovati delavskemu svetu v razpravo in eventualno potrditev.
- Končno je delavski svet odobril še spremembe na poslovnem skladu, določil stopnjo investicijskega vzdrževanja za naslednje leto v višini 5 odst., odobril besedilo 8. člena pravilnika o uporabljanju osebnih motornih vozil za potrebe železarne Ravne in tako pravilnik v celoti sprejel.

DVE VESELI

Naš sodelavec **Jernej Krof** nam je prinesel nekaj veselih. Dve objavljamo z željo, da bi napisal kdo kaj takega tudi o naši železarni, da ne bo treba »vicev« prepisovati od drugod in ne bo kdo mislil, da znamo samo delati in — se kregati.

ODGOVOR VABILU

Jaz odzval sem se vabilu, da bi pisal za Fužinar, da bi to se le zgodilo, da zaslužim še kak dinar! Sicer nimam jaz posluha, da bi glasno vam zapel, a poetičnega duha nekaj rad bi razodel.

DEŽEVJE

- No, letos smo pa dočakali veliko dežja.
- Ni res! Poleti smo šli mi na morje, v jesenski sezoni je prišlo pa morje k nam.

Investicijska naložba v kadre

Zadnji dve leti je bilo nešteto razprav v družbeno političnih organizacijah na vseh nivojih, v gospodarskih zbornicah, posameznih združenjih in ljudskih skupščinah socialističnih republik ter zvezni ljudski skupščini o vprašanju šolstva in izobraževanja v celoti.

Zato je potrebno, da se nekoliko podrobneje seznanimo s tem, kako organi delavskega samoupravljanja in drugi činitelji v naši železarni izvajajo priporočila in resolucije zgoraj navedenih organov, posebno še glede na razvoj in bodočo zahtevo našega podjetja. Lahko trdimo, da se naš kolektiv zaveda potreb ter da organi upravljanja pri svoji politiki izvajajo priporočila in resolucije v mejah finančnih zmogljivosti.

Za potrebe naše železarne se v tekočem šolskem letu 1964/65 izobražuje in strokovno usposablja na rednih šolah 266 slušateljev, od tega na metalurški industrijski šoli Ravne 143, v industrijsko kovinski šoli Maribor 7, v vajeniških šolah 39, v administrativni šoli na Ravnah 32, na srednjih šolah 14, na višjih šolah 8 in na visokih šolah — fakultetah — 30. Večerno tehnično šolo na Ravnah, oddelek za odrasle, obiskuje 28 slušateljev. V dopisne šole je vpisanih 50 članov kolektiva, in sicer: na srednjih šolah 33 ter na visokih in višjih šolah 17 članov kolektiva. Omenimo naj 51 učenec, ki se bodo 2 leti priučevali v izobraževalnem centru na Ravnah. Preko celega šolskega leta se bo v izobraževalnem centru in na delovnih mestih, na tečajih, ki trajajo od 1—6 mesecev, priučevalo večje število doslej še nezaposlenih delavcev in delavcev iz delovnega razmerja. Za vse to bo predvidoma železarna imela za tekoče šolsko leto 61,973.000 din izdatkov.

Tako široko zajeto izobraževanje narekuje, da je treba temu primerno izdelati samoupravni akt (pravilnik), ki bo urejeval odnose med železarno in osebami, ki se izobražujejo, poleg ostalega tudi medsebojne obveznosti, ki jih naši študenti kaj radi pozabljajo. Zelo hitro pa reagirajo, če železarna v določenem roku po pogodbi ne izpolni obveze. Ne samo s študenti, potrebno je tudi določiti ugodnosti, ki bi jih železarna nudila izrednim slušateljem, saj jih ni malo. Želje so za velike ugodnosti, ki pa jih v celoti ne bo mogoče upoštevati. Ti odnosi so sedaj predpisani od UO, vendar so bili že tolikokrat spremenjeni, da se jim komaj sledi. Sicer je to splošen jugoslovanski pojav, menimo pa, da bi kazalo enkrat odstopiti od njega.

Vse to je narekovalo, da je UO železarne sklenil zadevo postaviti na stabilnejšo osnovo in je v ta namen imenoval komisijo z zadolžitvijo, da izdela osnutek pravilnika o strokovnem izobraževanju in štipendiranju, ki bo urejeval odnose s področja izobraževanja.

Investicijska naložba v kadre za tekoče šolsko leto v višini 61,973.000 din nam narekuje, da se bo v prihodnjem poslovnem letu pred organe samoupravljanja postavilo vprašanje, ali še nadalje odvajati finančna sredstva za kadre v višini 1 % od skupnih 2,5 % od bruto osebnega dohodka v občinski sklad, od katerega se zopet odvaja določen % v medobčinski oziroma okrajni sklad, kot je bil to primer v tekočem letu.

Železarna Ravne je sicer odvedla v devetih mesecih sredstva v znesku 21,178.465 din, niso pa to v celoti storile druge gospodarske organizacije v občini, ki pa uporabljajo sredstva skupnega sklada direktno ali indirektno z nabiranjem potrebnih kadrov, namenjena sredstva pa uporabljajo v druge namene.

Vse to narekuje našim organom delavskega samoupravljanja trezno presojo in odločitve, ker bo 2,5 % od bruto osebnega dohodka komaj zadostovalo za kritje predvidenih stroškov, ki jih bo železarna morala vložiti za potrebe lastnih kadrov, posebno še, ker nam to narekuje perspektivni razvoj našega podjetja.

Franc Golob

OPTIMIST

— Očka, povej mi, kaj je to »optimist«.
— Hm, to je človek, ki ga radijski program tako dolgočasi, da ugasne radio, nato pa vključi televizor.

— — —

Sodnik: Ne razumem, kako da ste pri takšnem prepiru in pretepu samo vi ostali mirni.

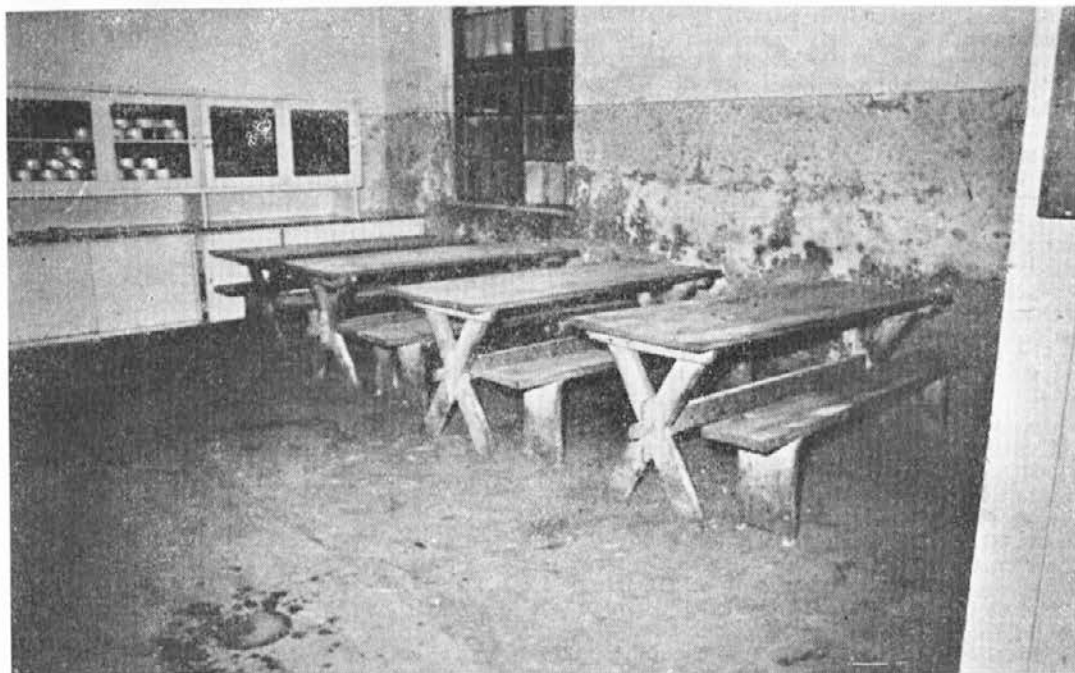
Priča: Stvar navade. Veste, jaz sem poročen, imam pet otrok, taščo, psa ...

— — —

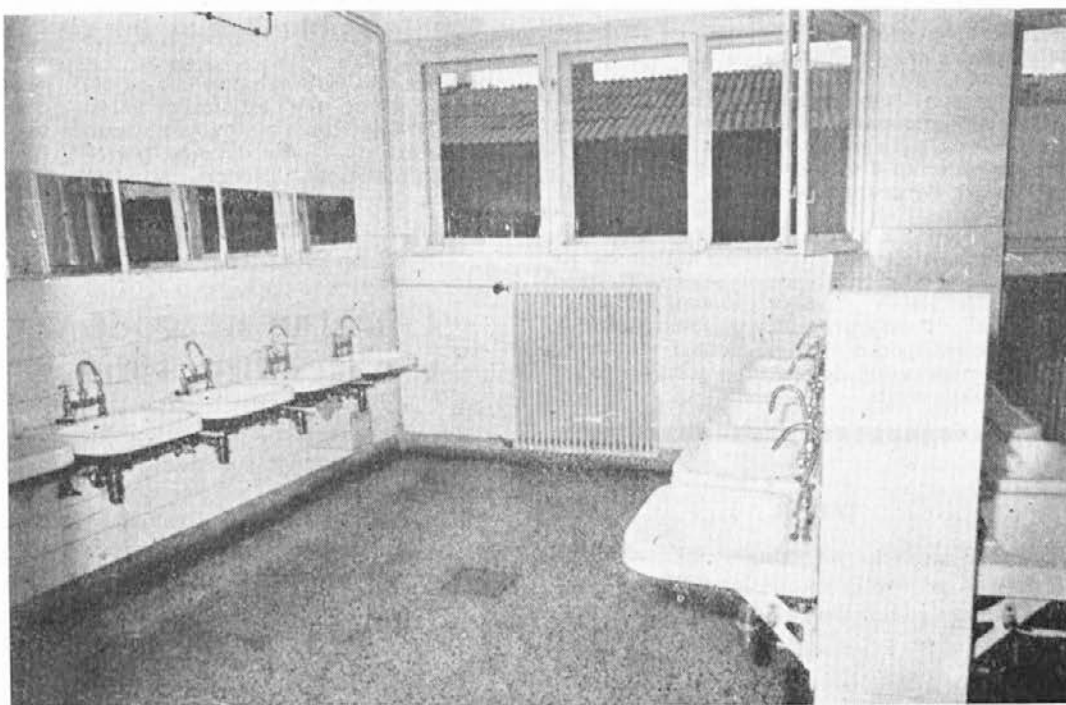
Oče se je naveličal sinovih slabih ocen iz računstva in mu je poskušal pomagati:
— Imaš, recimo, štiri orehe, pa dobiš še dva. Koliko jih boš imel potem?

— Ne vem, je rekel sinček, mi računamo z jabolkami.

FOTOKRITIKA

Dober tek!

Lepo vedno radi pohvalimo. Želimo le, da bi vsak obrat dobil kaj takega

Ali poznamo našo osnovno surovino

(Nadaljevanje z 2. strani)

GRUPA C

V tej grupi so specialni odpadki — VFP. Ti odpadki se dobivajo od jugoslovanskih železarn in to po strogo določeni kvaliteti (analizi):

Železarna Jesenice dobavlja odpadke pločevin nelegiranih kvalitet z vsebnostjo C od 0,05 do 0,15 % in Cr pod 0,05 %.

Ta vložek se predpisuje za specialne šarže, ki ne smejo imeti ne Cr, Ni ali Mo. Ta vložek se naklada v električne obločne peči in v VF peči — po specialnem predpisu samo za določene kvalitete.

Železarna Sisak dobavlja odpadke cevnih nelegiranih kvalitet z vsebnostjo C od 0,10 — 0,38 % in Cr pod 0,05 % ter Cu pod 0,05 %. Tudi ta specialni vložek se posebno predpisuje za elektro obločne peči in VF peči le za določene kvalitete.

Železarna Zenica dobavlja valjarniške odpadke iz blooming valjarne od kvalitet 00,11, 37,11, 42,11 in tračnice. Vsebnost C od 0,1 do 0,5 %, s tem da imajo ti odpadki včasih negarantiran Cu.

Tudi ti odpadki se predpisujejo le za posebne šarže.

Kolikor pa specialnih odpadkov — VFP od jugoslovanskih železarn ne dobimo v zadostni meri, potem jih moramo zbirati pri raznih podjetjih s posebnimi kupoprodajnimi pogodbami z ozirom na naše zahteve.

Tako se npr. posebno zbirajo narezani odpadki debelih, mehkih pločevin S, C = 0,1 do 0,2 in brez Cr, Mo, Ni v dimenzijah narezanih kosov 30 × 30 cm.

Dalje se zbira dekapirana pločevina s C = 0,1 % Cr manj od 0,05 % brez Mo in Ni, stisnjena v paket 0,6 × 0,4 × 0,2 m.

Narezani nosilci IUL garantiranih kvalitet 37,11 in 42,11 z 0,15 do 0,20 % C in narezani na dolžine do 400 mm.

UVOŽENO ŽELEZO

Uvažamo stare ladje, ki jih podjetje »BRO-DOSPAS« reže na kose velikosti 1,1 × 0,5 × 0,5 metra. Naša topilnica pa je naročila dodatno rezanje teh komadov na še manjše dele, velikost 0,15 × 0,5 × 0,5 m.

Razen tega uvažamo tudi razne vrste starega železa, ki spadajo v **grupo A (I., II., III.)**.

Ker se uvoženo staro železo deli linearno na vse jugoslovanske železarne, dobimo vsako leto dodeljeno določeno količino. Če odrejene količine ne vzamemo in zahtevamo železo iz SFRJ po grupah in vrstah, ki smo jih opisali, potem se nam razlika v cenah med domačim in uvoženim obračuna po egalizacijskem matematičnem postopku. V glavnem se uvožena železa železarna Ravne brani, ker vsebuje neželjene elemente Cr, Mo, Ni, Cu itd.

Upam, da sem zadosti poljudno opisal osnovne pojme posameznih grup in vrst starega železa, tako da bodo tovariši, ki imajo dnevno opravka s to važno surovino, uporabljali izraze po grupah in vrstah, kot so sedaj veljavni.

V pripravi vložka so organi topilnice pooblašteni in tudi dolžni prevzeti količinsko in kvaliteto vse prispelo staro železo. To prihaja v železarno v glavnem z vagoni, nekaj pa s kamioni. Vsako pravilno prispelo pošiljko overijo komisijsko s svojimi podpismi.

Vsako nepravilno deklarirano pošiljko pa so dolžni reklamirati.

IZBOR

Fantek zagleda na cesti ljubko deklico in dregne prijatelja s komolcem:

»Ko bom nehal sovražiti ženske,« pravi, »bom začel pri tej.«

Umrla je zaradi zastrupitve — ugriznila se je namreč v jezik.

V 3/4 preteklega leta smo prejeli po posameznih grupah v našo železarno naslednje količine starega železa:

GRUPA A	ton	%
I. vrsta	7.576	20,7
II. vrsta	133	0,4
III. vrsta	587	1,6
IV. vrsta	71	0,2
V. vrsta	68	0,2
VI. vrsta		0,0
Skupno	8.435	23,1
GRUPA B		
Skupno	1.042	2,8
GRUPA C		
Skupno	27.087	74,1
Skupaj	36.564	100

V eni od naslednjih števil našega lista bomo prikazali primerjavo, kakšne grupe in vrste dobivajo druge jugoslovanske železarne.

Brez starega železa ni plemenitih jekel

Da bi za leto 1965 nabavili kar najbolj odgovarjajoče grupe in vrste starega železa, so se tovariši v tehničnem sektorju novembra večkrat sestali, da bi določili vse potrebno kar najbolj premišljeno in točno.

F. B.

Obratne nezgode v novembru 1964

Celec Alojz, top. — Pri dviganju soda z nikljem mu je drugi sod padel na stopalo desne noge.

Adam Stanko, top. — Prenašal železni zaboj z žerjavom, magnetna plošča pa je nekoliko zanihala in mu ga porinila na nogo.

Kostič Stojadin, top. — Šaržirni žerjavovodja je obračal prenapolnjeno korito v drugo, prazno, da bi lahko zapeljal v peč, ker je bilo prvo korito previsoko naloženo. Kos starega železa je padel na nogo.

Smrtnik Jože, top. — Pri prehodu čez parkirni prostor priprave vložka se je umaknil viličarju in ga je s strani zadel kuli, ga podrl in mu poškodoval nogo v gležnju.

Mori Franc II, top. — Pri čiščenju plinskih gorilcev za ogrevanje VF ponovc je brizgnila voda, onesnažena s katranom, v oko.

Miklavc Ludvik, liv. — Pri razkladanju polnega zaboja jeklenih ulitkov mu je komad zdrknul iz zaboja na levo nogo.

Kristan Melhijor, liv. — Pri potiskanju okvirov na povratni valjčnici je dobil prste med dva okvira in si jih poškodoval.

Pepevnik Anton, liv. — Pri zapenjanju kaluparskih okvirov z žerjavom je žerjavna veriga slabo prišla. Ko jo je hotel popraviti, mu je zdrsnila in stisnila prst na roki.

Rudl Matija, liv. — Pri brušenju jeklenih ulitkov na visečem brusilnem stroju je imel komad praslabo pritrjen, zato mu ga je plošča vrgla v roko in poškodovala prst.

Sušec Leopold, liv. — Pri zapenjanju okvira z žerjavno verigo je slednja stisnila za mezinec desne roke.

Grile Franc, kov. — Dobil drobec železa v levo roko.

Koren Alojz, kov. — Vlekel skovani komad, pri čemer mu je padla vroča škaja za čevljev.

Ridl Maks, kov. — Pri prebijanju puš se je zdrobil trn, s katerim se je prebijalo, in je z veliko silo priletel v čistilnico polfabrikatov ter zlomil imenovanemu ključnico.

Radikovič Štefan, kov. — Ker je bil material za ravnanje hladen, mu je ušel iz klešč in ga udaril.

Sušnik Jakob, kov. — Tujek v oko.

Jamnik Franc, adj. kov. — Pri adjustiranju brzoreznega jekla mu je padla palica iz stolice na nogo.

Večko Franc, valj. — Pri odvezovanju snopa palic mu je ena padla na nogo.

Karel Martin, žar. — Z žerjavom je dvignil šipke iz kadi s kislino, nato jih je hotel dati v kad z vodo za spiranje, pri tem se je iz neznanega vzroka porušilo ravnotežje veza šipk. Cel vez na drugi strani kadi je nasedel in poškodoval roko.

Brezočnik Štefan, meh. del. — Pri transportu pilger trnov mu je komad zdrsnil iz klešč in poškodoval prste na obeh nogah.

Krevh Vinko, meh. del. — Pri hoji je padel na ostružek, ki mu je precej globoko zarezal v roko.

Kolarič Mirko, strojni remont. — Pri kovanju ročnega sekača je pri delovni operaciji sekanja odletel komad v glavo.

Meh Ivan, strojni remont. — Pri menjavi oboka na el. peči je snel cev hladilne vode. Zaradi temperature v peči se je voda spremenila v paro ter ga opekla po nogah.

Perjet Simon, OTKR. — Pri rezanju probe na skobelnem stroju je držal za glavo stroja, pri čemer mu je spodrsnila leva roka na vodilo. Sunek glave stroja mu je potisnil roko naprej in ranil zapestje.

Jelen Maks, skladiščna služba. — Pri prenašanju drogov je zaradi nepazljivosti sodelavca dobil udarec po glavi.

— Ti si dober poznavalec žensk. Povej mi no, katere so bolj zveste: plavolase, rdečelase, črne...

— Sive!

Gasilska preventiva v železarni

Vsakomur so še dobro v spominu večji požari v podjetju ali okolici, ki so povzročili veliko materialno škodo. Kljub dobri volji in pripravljenosti gasilcev pa žal zaradi iztrošenih brizgaln uspehi niso bili zadovoljivi.

Uprava podjetja in delavski svet sta potrebo po novi brizgalni razumela in upoštevala in tako smo uvozili motorno brizgalno najnovejšo izdelave tvrdke Rosenbauer. S tem je zagotovljena boljša požarna varnost podjetja in udarnost gasilske enote.

Tudi v preventivnem smislu se je stanje izboljšalo. Vsak novo sprejeti član kolektiva gre skozi uvajalni tečaj, na katerem se seznanji z gasilsko preventivo. Pri obratnih delavskih svetih so ustanovljene požarnovarnostne komisije, ki pregledujejo obrate in napake sproti odstranjujejo. Na delovnih mestih, kjer je večja požarna nevarnost kot npr. v kalilnici in vzmetarni, pa so bili prirejani tečaji, katerih se je moral udeležiti vsak delavec. Na njih so gasilski funkcionarji razpravljali o požarni varnosti in praktično prikazali delovanje in gašenje z ročnimi gasilskimi aparati. Gasilsko društvo ima svojega referenta za vzgojo kolektiva, ki izrablja predvsem vsakoletni teden požarne varnosti, da kolektiv opozarja na požarno varnost in pomen gasilske preventive. Vsak član delovne skupnosti mora poznati ročne gasilske aparate in njihovo uporabo. Uspehi teh prizadevanj so že vidni, zakaj v letu 1963 je bilo še 28 začetnih požarov, letos pa do zdaj 10. Ti uspehi so tudi velika zasluga obratovodij, posebno vodij energetskega in elektroobrata, ki sta sočasno oba člana gasilskega društva in kažeta veliko zanimanje za gasilsko preventivo. Železarna pa ima v svojem sestavu tudi stalne gasilce, ki jih bremenijo predvsem gasilska preventiva in reševanje. Vsi ukrepi pa bodo dosegli svoj namen le ob sodelovanju vsakega posameznega delavca pri preprečevanju požarov.

Kljub dobri preventivi pa se še vedno pojavi kakšen začetni požar. Od teh bi bil tudi marsikateri nepotreben, če bi bili delavci na svojih delovnih mestih bolj pozorni. Sicer pa odpove tu in tam tudi naprava, kakor se je to pripetilo pri eksploziji sušilne peči v previjalnici elektromotorjev dne 19. novembra 1964 ob 14.45. Ugodno je bilo, da je bil tisti čas v delavnici **Avgust Vavče**, ki je takoj poklical gasilce in tudi sam sodeloval pri gašenju. Kljub takojšnji intervenciji gasilcev znaša nastala škoda okrog 150.000 din. Ako pa ne bi bilo imenovanega v delavnici, bi bila škoda lahko milijonska.

Iz tega je točno razvidno, da morajo biti o preventivi poučeni ne samo gasilci marveč tudi vsi člani kolektiva, da večje gasilno orodje ne bo po nepotrebem uporabljeno. Če bomo s skupnim prizadevanjem znali varovati naše podjetje in delovna mesta, bodo zagotovljeni delovno mesto, življenje družin in naša proizvodnja.

Vlado Vališer

»Žena mi vedno govori o svojem bivšem možu.«

»Prava reč! Moja govori o bodočem!«

NOVE KNJIGE V STROKOVNI KNJIŽNICI

- 3955 Laque-Copson, Corrosion Resistance of Metals and Alloys 1963.
3956 Koch-Koch-Dedic, Handbuch der Spurenanalyse 1964.
3957 Special'nye stali i splavy 1963.
3958/1 Brans'Radio Tubes Vade-mecum 1961.
3958/2 Brans'Television and Special Tubes Vade-mecum 1962.
3958/3 Brans'Equivalent Radio Tubes Vade-mecum 1963.
3959 Metals Handbook I. 1961.
3960 ASM-SLA Metallurgical Literature Classification cop. 1958.
3961 Roberts-Johnson, Tool Steels cop. 1962.
3962 Stratemann S., Das grosse Buch vom eigenen Haus 1960.
3963 Hoffmann K., Neue Einfamilienhäuser 1962.
3964 Barran F., Ferienhäuser 1961.
3965 Koch A., Einfamilienhäuser 1958.
3966 Geyer-Raack-Geyer, Möbel und Raum 1962.
3967 Nagel-Frank, Unser Haus. Planen, Finanzieren, Bauen 1963.
2441/7 Enciklopedija Leksikografskog zavoda 7. 1964.
3968 Stahleisen Wörterbuch, deutsch-franz., franz.-deutsch 1962.
3969/1 D'Ortschy B., Wohnräume 1963.
3969/2 D'Ortschy B., Schlaf- und Kinderzimmer 1963.
3969/3 D'Ortschy B., Vorraum, Balkon, Terrasse, Garten 1963.

NOVEMBRA SO NASTOPILI DELOVNO RAZMERJE

Rodič Emil — VSS, Terjav Jože — KV, Vušnik Anton — KV, Ranc Anton — KV, Sedar Vinko — KV, Petrič Mirko — KV, Kričej Mihaela — NSS, Hudopisk Jožica — NSS, Plešej Jože — PK, Gradišnik Karel — PK, Božank Olga — NS, Enci Franciška — NS, Kresnik Matevž — NK, Repnik Ivan — NK, Zemlič Slavko — NK, Jazbec Alojz II. — NK, Repotočnik Ferdo — NK, Zabernik Miroslav — NK, Matjaž Božo — NK, Jelen Maks — NK, Mravljak Franc — NK, Praznik Antonija — NK, Matičko Franc — NK, Gorenšek Štefanija — NK, Steharnik Marija — NK, Rošer Marija — NK, Veršič Justina — NK, Đuran Stjepan — NK, Kotnik Marija — NK, Šnabl Helena — NK, Kuzma Terezija — NK, Dobrun Elizabeta — NK, Pepevnik Elizabeta — NK, Kresnik Rozalija — NK, Beloševič Dragotin — NK. Skupaj — 35.

ODŠLI PA SO IZ PODJETJA

Mikl Maks — VK, Kotnik Rudi — KV, Čepin Anton — KV, Bratuša Janko — KV, Očepek Milan — NK, Lesjak Alojz — NK, Mlačnik Ivan — NK, Črep Franc — NK, Pungartnik Hermina — NK, Strigl Viktor — NK, Pepevnik Elizabeta — NK, Ofič Peter — NK, Steharnik Kristijan — NK. Skupaj — 13.

Gostovali smo v Trstu

Po zaključku tekmovanja v I. zvezni ligi smo odbojkarji »Fužinarja« gostovali pri slovenskem športnem društvu »Bor« v Trstu.

Naši tržaški rojaki so nas pristrčno sprejeli. Razkazali so nam mesto, v kolikor je pač v tako kratkem času bilo mogoče. Hranili smo se in prenočevali v Slovenskem dijaškem domu, tekmo pa smo odigrali v kulturnem domu Slovencev v soboto, 21. novembra 1964, ob 21. uri.

Po končanem tekmovanju (3:1 za Fužinar) smo v pogovoru z našimi rojaki lahko ugotovili, da se društvo bori s precejšnjimi finančnimi težavami, saj nimajo drugih virov dohodkov kot prostovoljne prispevke vnetih pristašev društva. Tekmujejo v tržaški ligi, ki se bo pričela 29. t. m. Tekmujejo pozimi v telovadnicah.

Presenetila nas je družabnost, povezanost in zavednost naše manjšine v Trstu. Publika, ki je štela okoli 300 gledalcev, je s ploskanjem nagradila vse lepe poteze ene in druge ekipe.

Cim bo dograjen naš Dom telesne kulture, bomo povabili naše rojake iz Trsta na povratno srečanje.

M. P.

ŠPORT DRUŽI KOLEKTIVE

Mežiški rudarji in ravenski fužinarji so se 26. novembra na Ravnah »spoprijeli« v štirih športnih disciplinah: odbojki, šahu, kegljanju in streljanju. To srečanje naj bi bilo uvod v bodočo bolj pogosta športna tekmovanja med tema kolektivoma, ki naj bi postala tradicionalna. Omembe vreden je tudi dogovor, da bodo že v kratkem (zaenkrat samo kegljači) začeli tekrovati med seboj posamezni obrati rudnika Mežice in železarne Ravne. Seveda na teh tekmovanjih ne bodo smeli nastopati registrirani tekmovalci. To pa je tudi prav, saj bodo ostali rajši prišli za športne rekvizite in se po težkem delu aktivno odpočili. To pa je poleg zblíževanja tudi namen takih športnih srečanj.

In še rezultati. V odbojkarskem srečanju so zmagali gostje s 3:1, v šahu, streljanju in kegljanju pa so bili boljši domačini.

Trije lepi prehodni pokali so ostali doma, eden pa je romal v Mežico.

Cim več takih tekmovanj in v še več panogah!

-ate-

HANUŠEVA PRVA V CELJU

Za dan republike je bil v Celju velik pionirski namiznoteniški turnir. Na njem so tekrovale tudi pionirke domačega Fužinarja Hanuševa, Krivogradova, Kranjčeva in Petračeva. V konkurenci ekip so bile prve in druge, v posamezni konkurenci pa je bila Hanuševa prva, Krivogradova tretja in Petračeva četrta.

Ravenskim pionirkam je po dolgem času zopet uspel plasman prav na vrhu slovenskega pionirskega namiznega tenisa. Cestitamo!

V Ljubljano se je preselila **Ivanka Petračeva**, poročena Mesec, naša znana državna prvakinja in reprezentantka v namiznem tenisu. Želimo ji, da bi se tudi v novem okolju počutila domače.

Gora pridobiva na veljavi

Uršlja gora je bila od nekdaj privlačna izletniška točka za turiste od blizu in daleč. Po svojem izrednem razgledu prednjači med vrstniki verige vrhov Karavank, zato je v poletnih mesecih vedno imela dosti obiskovalcev. Ko je smučanje zajelo tudi naše kraje, je Gora pokazala svojo prikladnost za gojitev tudi te zvrsti krepitve telesa.

Plešasti vrh gore je sedaj razširil svoj razgled, postal je okno, skozi katerega gledamo v širni svet, posrednik dogodkov v besedi, glasu, akordih in slikah iz vseh kontinentov sveta, posrednik radijskega in televizijskega programa.

Se pred praznikom rojstva naše republike ste na temenu gore opazili, da je stolp že dobil svojo končno višino. Ker je že prej bila zgrajena stavba in dobavljena potrebna oprema, je ostala le še montaža in končno zgraditev relejne RTV postaje. Res je, da je svečana otvoritev, izvršena 18. okt., bila presodna, ker pa je bila simbolična, je bil lep jesenski dan zaželen.

Dokončevalna dela je oviralo slabo vreme; za tak pesimizem, kot je bil izražen v članku v 2. številki Informativnega fužinarja »Moderne postojanka RTV — slabši sprejem« pa vendar ni bilo potrebe. Želeni odgovor ni več potreben. Zgrajena 5 kW RTV postaja Uršlje gore pred izidom 3. številke Informativnega fužinarja je najboljši odgovor. S tem je uspešno zaključena obveza namenskega akcijskega odbora, ki je pred dvema letoma dala pretvornik, sedaj pa je kronana s popolno zgrajeno RTV postajo.

Uršlja gora s svojim pridobljenim biserom na vrhu še ni popolnoma okrašena. Že več let, (o tem je pisal že »Koroški fužinar«), je stara zasnova ureditve severnega področja Gore v rekreacijski center. Še preden je prvi akcijski odbor zaključil svojo nalogo, je bil že 27. avg. osnovan nov odbor »Odbor za izgradnjo žičnice na Uršljo goro«.

Žičnica, ki bo v nihalni izvedbi, kar pomeni, da bo imela dve gondoli — medtem ko se prva dviga se druga spušča — bo po zasnovi imela spodnjo postajo pri Ivarčkem jezeru, zgornjo pa na vrhu Gore. Ljubljana transport, ki je že zgradil dve žičnici, je prevzel investitorske dolžnosti, pristopilo pa se je tudi že k izdelavi konstrukcijskih, gradbenih in arhitektonskih načrtov.

Žičnica bo osrednja naprava rekreacijskega centra, z njo pa bo nastala vrsta dodatnih turističnih, gostinskih in drugih objektov; kot posebna privlačnost pa bodo izpeljane smučarske proge od zgornje do spodnje postaje.

Smo torej na najboljši poti, da bo naša Gora postala urejen gostitelj izletnikom, smučarjem, vrhunskim tekmovalcem, fužinarjem in rudarjem, našim krajanom, domačim in tujim turistom. Nervozni pa ne smemo biti. Za vse je potreben realen čas, zato je to tem bolj potrebno za tako obsežno nalogo. Petletno obdobje pa tudi take zadolžitve prenese. Izdelava vseh načrtov je poleg drugih priprav prva naloga. Ko bo ta uspešno zaključena, kar bo trajalo vsaj dve leti, bodo izvedbena dela lahko uspešno potekala.

Uršlja gora, da bi več veljala, se bo s komunikacijami in turističnimi napravami sodobno uredila. Pri tem hotenju ji bomo morali s prostovoljnimi delom in drugimi deleži pomagati.

Direktor Gregor Klančnik

900 KEGLJEV — NOVI REKORD

V pripravah KK Fužinarja na consko ligo so imeli naši povratno srečanje v Mariboru proti slovenskemu ligašu Braniku. Od naših sta najbolje kegljali Senica T. z 841 in Trefalt z 839 podrtimi keglji, pri domačinih pa je bil najboljši Mlakar z 916 točkami.

Na domačem kegljišču smo imeli priložnost videti kar 3 nove rekorde steze. Najprej je postavil Trefalt znakom 900, nekaj dni kasneje pa Jezerškova 456 (za žene) nato zopet superiorni Trefalt na 911 podrtih lesov, kar je

zelo lepo, samo da bi tako teklo tudi na prvenstvu cone.

V gosteh smo imeli jeseniške kegljače, ki so prav tako v slovenski ligo. Gostje so kegljali zelo dobro, saj je državni reprezentant in 5. na svetu Slibar podrl kar 922 lesov. Zelo dobra sta bila tudi Hafner J. z 839 in Hafner M. z 887 točkami. Od naših so bili najboljši Grnjak 865, Trefalt 853 in Ajtnik z 853 podrtimi keglji.

Tudi delovanje krožkov je zelo živahno. Livarji so organizirali tekmovanje na 20 lučajev. Prvo mesto z 78 podrtimi keglji delita Bežjak in Štruc — čestitamo! To tekmovanje je odlično uspelo, v kratkem pa mu bo sledila še topilnica in (upajmo!) tudi ostali obrati.

O. Hafner

Spomini na prijetna praznovanja

Nehote sem se ob 29. nov. spomnila na tiste prijetne stare Ravne, imenovane še Guštanj, in v srcu me je nekaj neznanega stisnilo, ali pa vzbudilo spomine. Zakaj?

Takrat, bilo je to od leta 1952, in vse do približno 1962. leta, ko so prazniki pomenili za delovnega človeka nekaj, kar se ne da vse popisati.

Že same priprave na praznik, kot so: Novo leto, dan žena, 1. maj in 29. nov., so bile prijetne ne samo zaradi tega, da bomo doma, temveč predvsem zato, ker bomo spet vsi zbrani, bodisi pri glavnem vhodu ali pa na proslavi pričakali slovesnost govorov, čestitk (ki jih ni bilo nikoli premalo), stiskov rok itd. Vsi smo sodelovali pri pripravah, okrasili vsako najmanjše okence z zelenjem in zastavami, saj so prav one simbol naših borcev, ki so prispevali največ k temu, da danes te praznike sploh lahko praznujemo.

Da, takrat je bila še »stara, sramežljiva« železarna, saj so bili obrati še majhni, prašni in temni.

Pa pogledjmo, kakšna je naša tovarna danes? Velika, ponosna, skoraj bi dejali, preponosna, da bi te stare »šege« oz. navade še sploh obstajale. Čemu neki, če pa tudi tako mine brez čestitk, ki jih žal ne pozabijo druga podjetja bodisi preko radia, televizije ali pa preko časopisa — le mi smo »ZADREMALI«.

Seveda je minilo že 21 let od II. zasedanja AVNOJ v Jajcu in je ta stvar pri nas pač obledela, toda če lahko oživijo pod čopiči umetnikovih rok obledela »freske«, ki so zgodovinska umetnost naših prednikov, zakaj ne bi oživili tudi teh zgodovinsko važnih dogodkov oziroma praznikov tudi pri nas v železarni Ravne?

Sodelavci mi bodo potrdili, da je pri nas postalo vse preveč solidno in neslovesno. Zakaj, boste vprašali? Ni težko odgovoriti, ampak težko se je spoprijazniti z dejstvom, da odhajamo že lep čas zadnji dan pred prazniki domov togi, zamišljeni in vsakdanji, saj so že zdavnaj izginili vsi govorniški odri, tudi godba se ne zgane, kot da je naša dolinica ob Meži okamnena in čakamo samo še »princa«, — »junaka«, da nas reši spanja.

Kmalu bomo spet postali eno leto starejši in ko bomo zapisali prvič 1965 leto ter hoteli napraviti tudi seznam spominov na staro, sivo leto 1964, bomo lahko samo dejali: Nič zanimivega, da, delo že delo, toda: ... za dan žena res štiri ure proste za pranje perila ali kuhanje kosila) vendar niti čestitk, skromna, nadvse skromna proslava in še to naših najmlajših, ki so nam itak vsa radost — toda ostali ... molki, niti rožice.

1. maj — tiho, vse tiho, tudj konec dela, gremo domov kot običajno že leta in leta — le zakaj bi napravljali »ceremonijal«, če pa tudi brez tega gre in je tudi šlo. No, seveda gre, le v srcih koroških fužinarjev nekaj manjka, saj ni bilo tistih toplih besed: »Iskreno vam čestitamo, vsem vam, delovnim ljudem naše tovarne.«

Pričakovanje, da bo vsaj za 29. november malo oživele, je bilo zopet — razočaranje. Lepo, da smo bili doma — saj dom je naše razvedrilo, če pa pomislimo, da smo eno tret-

jino dneva najtesneje povezani s tovarno, potem je tudi ona del našega življenja, tisti pa, ki so zato določeni, da nas krepijo in ustvarjajo v nas zadovoljstvo — ne vemo več, kdo so in zakaj so tako skrivnostno molčeči.

Ne bi mogla povedati, kdo je za vse to zadolžen niti ni važno, važno je samo to, da so na sodelavce skoraj pozabili.

Betka Bukovec

SLOVENSKI ŠAHOVSKI PRVAK NA RAVNAH

Šahovski klub Fužinar je imel 24. nov. v gosteh mojstrskega kandidata Ankersta, ki je tu odigral simultanko. Naši šahisti so se mu krepko upirali in mu odvzeli kar 7,5 točk.

Dobili so: inž. Žunec, Pešl, Zdravec, Picej, Serafini, remizirali pa: Ristič, Flis, Petrič, Djuretič in Zupančič.

Končni rezultat simulanke je bil 26,5 : 7,5 za prvaka.

DVOJEN USPEH ŠAHISTOV

Ob 10-letnici KZŠK Dravograd je bil 19. novembra v Dravogradu odigran ekipni in posamezni brzoturnir, kjer so zopet ravenski šahisti poželi največ priznanja.

V ekipni konkurenci med Slovenj Gradcem, Dravogradom in Ravnami je zmagala ekipa ravskega Fužinarja z 59 točkami, pred Dravogradom 50 in Slovenjim Gradcem 48 točk.

Med 21 posamezniki je zmagal prvokategorik inž. Žunec s 17 točkami. Drugi je bil Štumberger (Slov. Gradec) s 14,5, tretji pa Jakopič (Dravograd) s 14 točkami.

VSII IMAJO FIČKE

Malemu Franciju pripoveduje mama, da bo dobil sestrico.

»Od kod jo bomo pa dobili?« vpraša Franci.

»Štoklja jo bo prinesla,« pravi mamica. Nekega dne pripelje sosed mamico in malo Urško iz bolnice, pa pravi očka Franciju:

»Franci, greva hitro ven! Mamica in Urška sta že doma!«

Franci brž pogleda skozi okno in se začudi:

»A sedaj imajo tudi štoklje fičke?«

ZA DOBRO VOLJO

Vnuk je gledal babico, ki si je ostrigla lase.

— Zdaj pa nisi več podobna babici, je rekel.

— Komu pa? je zažarela.

— Dedku.

Fant z zelo dolgimi lasmi je vprašal frizerja:

— Ali me niste tudi zadnjič vi strigli?

— Ne verjamem. V tem salonu delam šele dve leti.

Oče: Nabil sem te zato, ker si udaril dečka, ki je bil šibkejši od tebe.

Sinček: Jaz pa sem mislil, da zato, ker sem jaz slabši od tebe.

Sin: Oh, žal mi je, da se nisem rodil pred našim štetjem.

Oče: Zakaj pa?

Sin: Zato, da se mi ne bi bilo treba učiti, kaj se je vse zgodilo potem.